

Büntetés bűn nélkül

Az erdélyi magyar kisebbségi közoktatásügy baccalaureátusi, tanítói és tanári exameneinek nyári izgalmai között váratlanul csapott le ismét a szivszoritóan rossz hír fekete madara Aradra. A közoktatásügyi minisztérium pársoros leirattal megvonta a római katolikus gimnázium nyilvánossági jogát. Másszóval a közoktatásügyi minisztérium szerint a küzdelmes multu aradi magyar tanintézetnek ismét nincs joga bizonyítványokat kiadni tanulói képességeiről, mert növendékei tudását, tanári karának lelkiismeretes munkáját, más tanintézetek ismeretlen tanügyi bizottságai lesznek hivatalva felülvizsgálni, hogy aztán a tanintézet-től teljesen függetlenül döntsenek: kinek adható bizonyítvány arról, hogy „felsőbb osztályba léphet”, vagy hány magyar diáknak — nem...?

Harmadizben vont meg ezuttal újra a közoktatásügyi minisztérium az aradi magyar fiugimnázium nyilvánossági jogát. Először tizenkét évvel ezelőtt vonták meg az akkori virágzó tanintézettől, hogy négy év múlva az Avarescu-kormány használhassa fel kortesfogásnak a jog visszaadását. A választás lezajlása után pár héttel a megadott jogot visszavették újra. Öt újabb küzdelmes esztendő telt el ezután, míg végre, Iorga Miklós egyetemi professzor kormányelnöksége s egyben közoktatásügyi minisztersége alatt, ismét visszaverte nyilvánossági jogát. Iorga professzor nagyon jól tudja, mennyire illet minden népkisebbséget az a primitív jog, hogy saját anyanyelvén nevelhesse és taníthassa gyermekeit, mint ahogyan nagyon jól tudja azt is, hogy a tudás lényegén és értékén mitsem változtat ugyan az, hogy milyen nyelven tanítják, de csak akkor hullhat termékenyítően a fejlődő emberi lélek termőtalajába, ha az anyanyelv szavaival sajátíthatja el titkait a gyermek. Iorga, az egykori miniszterelnök, mint közoktatásügyi miniszter adta vissza az aradi római katolikus fiugimnázium nyilvánossági jogát és intézkedése folytán újra fejlődésnek indult a sokat szenvedett tanintézet, amely a legutóbbi érettségi vizsgálatokon öt növendékét bocsájtotta el éretten a falai közül. Az egykori miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter intézkedését vette tulbuzgó felülvizsgálás alá egykori minisztériuma, amely arra való hivatkozással, hogy legutóbb szabálytalanul kapta vissza nyilvánossági jogát a tanintézet, újra megvonta az intézménytől ezt a létérdeket jelentő jogot.

Ha feltesszük azt, hogy a minisztérium megállapítása helyes, nem értjük, hogy miért büntetik a megállapított szabálytalanságért az aradi magyarság egyetlen fiugimnáziumát...? Egy miniszter, egy kormányelnök elvégre is felelős a maga intézkedéseiért, amelyekért — ha azokat utólag helyteleníti valaki, — semmiképpen sem hibáztatható az intézkedés tárgya: egy kisebbségi tanintézet. Ugy gondoljuk, hogy ha valaki a közéletben szabálytalanul járt el, az még akkor is felelősségre vonható, ha miniszteri tárcát viselt, vagy éppen a kormány felelős elnöke volt. Miért nem vonják mindenekelőtt felelősségre Iorgát? Az egykori közoktatásügyi minisztert? A „tekintélyek kormányának” elnökét...? Bárhogyan is indokolják az aradi középiskolát sújtó jogmegvonást, mégis csak kíváncsiak volnánk rá, hogy miként vonják felelősségre azt a férfit, aki magas politikai és tudományos tisztségein kívül, egyben tényleg egyik kiválósága a román szellemi életnek...? Hátha Iorga meg is tudná magyarázni a közoktatásügyi politika 1934-es évfolyamának is, hogy miért tartotta

„EGY VEZÉR, EGY ORSZÁG“

Hitler győzött a német választásokon

38 millió „igen”, — 4 és félmillió „nem”, — semmis közel egymillió szavazat. — Növekedett az ellenzéki szavazatok száma

Hitler proklamációja „uj akciót” ígér

Vasárnap lefolyt a nagy mérkőzés Németországban, amelynek eredményét ugyan már előre látta az egész világ. Hitler vezérkancellár fölényes győzelmével végződött. Ez a győzelem a vezér számára korlátlan hatalmat hozott a német birodalomban.

Éjjel 2.30 órakor tették közzé az első választási eredményt. Ezek szerint a szavazásra jogosultak száma 45 millió volt, ezekből leszavazott 43.529.000.

Igen-nel szavazott 38.362.186, nem-mel szavazott 4.294.475, semmi szavazat volt 869.625 szavazat.

Leszavazott a szavazók 94,5 százaléka. Az éjszakai választási eredmény kihirdetése után nagy fátylasmenetet rendeztek. Hitler tiszteletére, aki megjelent a kancellári palota ablakában és néhány szóval köszönte meg az ovációt.

Jelentések a nagy szavazásról

A hivatalos jelentések arról számolnak be, hogy egész Németországban soha nem látott lelkesedéssel rohanták meg a szavazatra jogosultak a szavazóhelyiségeket. Ezzel akartak tüntetni és jóváhagyni Hitler vezérkancellárrá való kinevezését. Németország városaiban már a kora reggeli órákban zárt sorokban vonultak fel a szavazók.

Még sosem nyilvánult meg oly hatalmas érdeklődés szavazás iránt, mint most, aminek a legbeszédesebb bizonyítéka, hogy délt 12 óráig a legtöbb szavazókerületben a jogosultak 80 százaléka le is adta már zárt borítékban szavazó-céduláját.

A vidéken zenekarral, négyes sorokban, katonai fegyvelmezétséggel vonultak fel a szava-

helyesnek a nyilvánossági jog visszaadását az aradi római katolikus fiugimnázium számára...?

El tudjuk képzelni, hogy azt gondolta talán, hogy elégséges hozzá egy hosszú és kivételes emberöltő történelem-tudása, közel fél-évszázadnyi tudományos mult az egyetemi katedrán, vagy éppen a közoktatásügyi miniszteri szék tekintélye, hogy egy szerény erdélyi kisebbségi tanintézet sorsa felett határozhasson. Ugy, ahogy legjobb belátása sugja, ahogy a humanista tudós lelkiismerete diktálja. Avagy — tulajdoníthat-e akármelyik más román testület, vagy fórum több pedagógiai felkészültséget, több szociálpolitikai tapasztaltságot, hazafiui előrelátást, vagy történelmi bölcsességet, mint éppen az a közéleti férfi, aki a román tudományos és politikai élet egyik legidősebb, de kétségkívül a legnagyobb tekintélyű történelemprofesszora...? Ugyanaz a Iorga, akihez a román szellemi élet avangárdájának elitje zarándokol el nyaranként, élén magával az uralkodóval, hogy Valeni de Munteban lévő szabadegyetemen évről-évre meghallgassák előadásait...? Ez a férfi, a bölcs

zók. A tömeg a Horst Wessel-dal: és a Deutschlandliedet énekelte szakadatlanul. Mintha hatalmas ünnepet ült volna Németország, úgy vonultak fel a választópolgárok.

A birodalmi főváros lobogódiszben várta a népszavazás napját. A szavazóhelyiségek előtt már a hajnali órákban hatalmas tömegek várakoztak a hivatalos eljárás megkezdésére. De nemcsak a szavazóhelyiségekben, hanem a vasuti állomásokon is élénk élet uralkodott. Az utasoknak alkalmuk volt minden állomáson szavaztukat leadni.

Szavazófülkék „a levegőben“

Rendkívül érdekes volt a repülőgépen érkezett szavazók leszavazása. Még a levegőben el kellett készíteniök szavazójegyüket, borítékba tenni, hogy a repülőgép elhagyásakor átadhassák a szavazatot a beszédessel megbízott tisztviselőnek.

Berlinben különben hatalmas tömeg vette körül a Rudolf-kávéházban berendezett szavazóhelyiséget, ahol a kormány tagjai adták le szavazataikat. Itt pontosan 8 órakor jelent meg Göbbels József dr. propagandaminiszter, akit a tömeg lelkes ovációval fogadott. Az elnök később ezt kiáltotta:

— A tizenhatos számú szavazó jelentkezők!

Mire Göbbels az elnök elé lépett és átadta borítékba zárt szavazójegvét. Ugyancsak lelkes ovációval fogadta Frick belügyminisztert, Hess Rezső kancellárhelyettesét, Göring porosz miniszterelnök Berchtesgadenben adta le szavazatát. Neurath báró birodalmi külügyminiszter birtokán, Leinfeldeben szavazott.

A kancellári palota és a propagandauügyi minisztérium előtt közel 40.000 főnyi tömeg

öreg, — ne tudná magyarázni, mit miért cselekedett akkor, amidőn őt helyezte az ország élére a király bizalma...? És hihető-e, hogy ne vállalná azért a cselekedetért a felelősséget, amiért ma az aradi magyar tanintézetet büntetik...?

Kétségtelen, hogy mindaz, ami most történik az aradi római katolikus fiugimnáziummal, az nemcsak a minisztérium és a tanintézet, nemcsak a közoktatásügyi politikánk és az erdélyi magyar kisebbség kultuszahadságának közügye, hanem — éppen Iorga Miklós intézkedése folytán, — egy kicsikét az egész román kulturvilág ügye is. Az a minisztérium, amely ma az aradi tanintézet nyilvánossági jogát tagadja meg, megtagadja magát Iorgát is, aki a maga nagy tekintélyével egykor a sorsüldözött magyar iskola mellé állott, a tudomány védelmének szellemében. Az ország többségi kulturális vezető-tényezőire vár tehát a feladat, hogy vád alá helyezték Iorgát, vagy szolgáltsanak elégtételt és igazságot neki s véle az aradi magyarság egyetlen, jobb sorsra és megbecsülésre érdemes felekezett fiugimnáziumának. (J)

szorongott. Szinte megszakítás nélkül ünnepezték a vezérkancellárt, akiről tudták, hogy a kancellári palotában tartózkodik.

— *Mielőtt szavazni megyünk — bömböltek hangszórókon keresztül — látni akarjuk a vezért!*

Az épület egyik ablakának redőnyét előzőkor váratlanul felnyitották és az ablakban megjelent Hitler, aki kezét üdvözlésre emelte. A 40.000 főnyi tömeg frenetikus ovációban tört ki.

A délutáni órákban gyakran lehetett látni mentőkocsikat, autókat, amelyekben betegeket és gyengélkedőket szállítottak az urnák elé. Berlinben és a birodalom minden részében délután 6 órakor fejeződött be a szavazás. A hivatalos jelentés szerint

Hitler szűkebb hazájában, Bajorországban a lakosság majdnem száz százalékban igen-nel szavazott.

Hamburg még teljesen a vezérkancellár pénteki beszédének hatása alatt állott. Már reggel tízezrek szorongtak a szavazóhelyiségek előtt. Hat óra után kezdték meg a szavazatok összeszámolását.

Ut a restauráció felé?

A párisi jelentések szerint a francia sajtó a német népszavazás eredményéről írva, nagyjelentőségűnek tartja azt a körülményt, hogy öt és fél millió német polgár mert Hitler ellen állást foglalni. Rámutat arra, hogy

a Hitler-ellenes milliók a legutóbbi népszavazás óta megsaporodtak

és alapvetően találja azt a jóságot, amely szerint a mostani helyzet sokáig marad így. Az öt és félmillió szavazat bizonyítja, hogy a nemzeti-szocialista rezsim ellenségei sokan vannak és bátrak. Az angol sajtó szerint Hitler tájra vesztett, mert a nemzeti-szocializmusnak még ilyen nagyszámú ellenzéke nem volt. A Daily Herald szerint

A francia lapok feltűnő részletességgel foglalkoznak a németországi népszavazással. Érdeklődés gyanánt említik fel a lapok, hogy akad ellenzék, ha nem is nagy számban, de akik nyíltan kifejezték szavazataikban, hogy Hitler kormányzatával nincsenek megelégedve. A lapok

egyöntetűen Hitler sikereként könyvelik el a népszavazást.

ez arra fogja Hitlert kényszeríteni, hogy a restaurációt előkészítse.

Az osztrák sajtó ugyanolyan hangnemen ír a vasárnapi választási eredményekről, mint az angol. Egyes bécsi lapok nyolcmillió ellenzéki szavazatról tudnak és ezt úgy kom-

BLOMBERG
nemzetvédelmi miniszter

mentálják, hogy nyilván a tél folyamán még csak nőni fog Hitler ellenzéke, mert a tél sok nyomorúságot rejt még a német munkanélküliek számára. Bizonyos, — írják tovább a bécsi lapok, — hogy arra, akiről kiderül, hogy

Kémkedési vád egy nyugdíjas magyar katonatiszt ellen

A csendőrség őrizetbe vette, mert sokat fényképezett és katonai térképeket találtak a lakásán — Feltűnést keltő házkutatások

Feltűnést keltő tudósítást közöl a Curenul a Satu-Mare közelében fekvő Seini községből, ahol — a lap jelentése szerint — elfogták Bóth Gyula debreceni ezredést, akit katonai kémkedéssel vádolnak. A lap szerint Bóth nemrégiben érkezett magyar utlevéllel a községbe, ahol sógorát látogatta meg. Az utlevél nyugdíjasként szerepelt. Több kirándulást végzett, amelyeken magával vitte fényképezőgépjét is, azonkívül sűrűn látogatta meg Gönczy ottani telekkönyvi igazgatót. Több feljelentésre a csendőrség házkutatást

tartott és katonai térképeket talált úgy Bóthnál, mint Gönczynél. Az ezredest őrizetbe vették. Bóth kijelentette, hogy katonaiskolai növendék volt fiatalkorában és ezek a térképek abból az időből származnak. Házkutatást tartottak egy gyógyszerésznél is az ügyben és Oradea-Mare környékének katonai térképét találták meg, míg az ezredesnél Sighet és Capnic valamint Satu-Mare és Seini katonai térképe volt. A hatóságok szerint Bóth nem nyugdíjas, hanem ma is aktív ezredes, aki a debreceni parancsnokság vezérkaránál teljesít szolgálatot. A fejleményeket nagy érdeklődéssel várják.

Életmentő részvét

Írta: LEHMANN CYRILL

A szőke kis amerikai leány naponta megjelent reggel tízkor a szanatórium kapujában és csengett. Szép, nagy szemét tágra nyitotta, mint aki nagyon fél valamitől és idegesen topogott. Jobbra-balra nézegetett, egy pillanatra sem nyugodott, míg kaput nyitottak.

A portás végre kinyitotta a kaput, az ideges amerikai leány belépett a hámba, amely ilyenkor tele volt a betegeket meglátogató hozzátartozókkal. Az egyik orvos ünnepélyes komolysággal jött le a lépcsőn... az arcán meglátszott, hogy súlyos esettől jön. A háttérben két ápolónő várt valami utasításra. Eppen most jött ki az irodából Barnett doktor, a szanatórium igazgatója. Amint az amerikai leányt meglátta, azonnal mint jó ismerőst üdvözölte.

A leány hozzálépett és a kezét megragadva könnyű hangon mondta:

— Ma talán mégis láthatom végre Oswaldot?

Barnett doktor a nagy orvosok fölényes kedvességével igyekezett a leányt megnyugtanni:

— Még mindig egy kis türelmet kell kérnem.

Ma, sajnos, újra lehetetlen... A szegény fiu egész éjjel nem aludt s talán most alszik... Ő maga kérte hogy ma senkit se bocsássunk be hozzá.

A háttérben az egyik ápolónő jószívű szánakozással magyarázta halkan egy idősebb hölgynek, aki éppen beteg leánya szobájából jött ki:

— Így megy ez napok óta. Már nem tudom nézni a szegény leány megszegyenyítő kéregetését. A vőlegénye megtiltotta, hogy hozzá bebocsássák, szegény gyermeknek pedig meghasad a szive.

A leány halkan, suttogva kérlete az igazgatót, aki végre odaszólt az egyik ápolónőnek...

— Matild nővér, legyen szives, kérdezze meg, hogy a nyolcas szám mégis nem fogad-e látogatót?

Két perc múlva visszatért az ápolónő és szinte elpirult, amikor őszinte részvételt mondta:

— Nem fogad, kérem... nagyon kimerült...

Az amerikai leány elhalványult. A szemé fénytelen lett... Barnett doktor karonfogta és bevezette a társalgóba, ahol szinte ájultan rogyott le egy székre.

— Majd rendbe jön minden, — próbálta vigasztalni — tudja, édesem, a betegek néha egészen érthetetlenül makacsok. Különösen nem szabad türelmetlenkedni Perkins kapitánnyal szemben. Csoda, hogy a rémes zuhanás nem zavarta meg még jobban az idegrendszerét.

— Mondja, fog-e járni tudni? — vágott közbe a leány.

— Kétségtelenül... holnap lesz az első próba.

Az amerikai leány mélyen felsóhajtott és távozott.

Mig a társalgóban ez történt, a Perkinséval szomszédos kilences számú szobából kétségbeesett arccal, szinte támolyogva jött ki egy előkelő megjelenésű, mintegy harmincéves ur. A lépcsőn találkozott az egyik doktorral, aki kérdő pillantást vetett a lassan lefelé haladó urra. Ez megállt, megragadta az orvos kezét és így szólt:

— Nem bírom tovább! A feleségem tudomást sem vesz a jelenlétemről... És látom, hogy napról-napra fogy az életemre.

Csodálatos véletlen volt, hogy a két szomszédos szobában ugyanaz a tragédia játszódott le... illetve az egyik mintegy megfordított tükrkép volt a másiknak. A nyolcas szobában a szerencsétlenül járt repülő, Perkins kapitány, legyőzhetetlen életuntággal tette lehetetlenné a gyógyulást és látni sem akarta a menyasszonyát, akit addig imádozott. A kilences szobában pedig a csodaszép Althorn hercegnő gyilkoló melankóliájával szemben voltak tehetetlenek az orvosok... A hercegnő senkire se vett tudomást, a férje szavaira nem is figyelte, meg akart halni mindenáron.

És sajtáságos dolog volt, hogy mindegyikük

tudott a szomszéd szobában lejátszódó tragédiáról, mert az ápolónők minden nap referáltak:

— Szegény herceg... a felesége ma sem beszélte vele...

— Szegény kis amerikai leánya... ma sem fogadta a vőlegénye...

Egy reggel azután az történt, hogy Perkins kapitány, akit vad harci kedvvel töltött el mindaz, amit a hercegnő viselkedéséről hallott, felkapta házi köntösét és beállított a kilences számú szobába. Botra támaszkodva, a zuhanáskor szétzúzott homlokát elfedő fekete selyemkendővel az arcán, megjelent a kilences szobában és bemutatkozott:

— Bocsásson meg, hercegnő... Perkins kapitány vagyok... a szomszédja. Mint férfi nem tudom tovább elviselni, hogy szegény férjét kétségbeesésbe kergeti.

És a hercegnő előbb gögös, majd dühös, végül pedig egyre jobban gyengülő tiltakozása mellett olyan ékesszólással rajzolta meg a szerető férj borzalmas lelki fájdalmát, amikor Perkins végül visszasántikált a szobájába, a hercegnő mélyen elgondolkodott. Érthető lett volna, ha már az első percben csenget és kidobhatja a kéretlen prókátort, de asszonyi jobb érzése és a sportérzéke is nem engedte, hogy az össze-vissza foltozott szerencsétlen repülőhöz megbántsa.

Másnap reggel Perkinsnek az ápolónője elmondta, hogy a hercegnő tegnap telefonozott a férjének... ez érte jött, boldogan a karjaira kapta, felöltöztette és elvitte haza...

— Mi orvosok ilyen csodára képtelenek lennünk volna — jegyezte meg Barnett, amikor a délelőtti látogatásnál Perkins kapitány szóba hozta a hercegnő esetét.

Ebben a percben megszólalt a házi telefon.

— Az amerikai kisasszony idelelenn van és kérde, hogy a kapitány ur fogadja-e? — kérdezték.

Perkins arcának a fekete selyemkendőből kilátszó csücskéje elpirult, amikor ezt felelte:

— **Kérem a kisasszonyt...**

„Az alkotmányba ütköznek, ha megfosztják a volt tisztviselőket megérdemelt nyugdíjaiktól,“

mondotta gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke

Boila Romulus dr.: „A volt magyar tisztviselők nyugdíjazását nem lehet törvénytelennek minősíteni“

Clujról jelentik: Országszerte nagy feltűnést és megdöbbenést keltett az a hír, amely szerint a pénteki minisztertanács arról határozott, hogy az annakidején eskütételre nem jelentkezett, de később, a békeszerződés aláírása után esküt tett volt magyar tisztviselők nyugdíjazását „törvénytelennek“ minősíti és az utólag nyugdíjazottak ügyét „revízió alá veszi“. A minisztertanácsi ülésről szóló beszámoló zavaros ugyan, de az a tény, hogy a volt magyar tisztviselőket azok közé sorozza, akik „törvénytelenül élveznek nyugdíjat“, érthető aggodalomra ad okot.

Mindezeideig még újabb kormánynyilatkozatot nem hangzott el ebben a kérdésben. A kormány nem erősítette meg ugyan a véshírt, de sajnos, meg sem cáfolja. Két fontos nyilatkozatot közlünk az alábbiakban, amelyekben az igazság erejével bebizonyítjuk, hogy a volt magyar tisztviselők nyugdíjmegvonásának terve törvénybe ütközik és éppen ezért végrehajthatatlan.

Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke a következő nyilatkozatot tette ebben az ügyben:

— Míg a kormány törvényrendeletének szövegét meg nem ismerem, addig természetesen részletesen hozzá nem szólhatok a kérdéshez.

— Kizártnak tartom azonban, hogy azoktól, akik törvény alapján jutottak megérdemelt nyugdíjukhoz, el vehetnék a nyugdíjogosultságot, mivel ez az írott román alkotmányba ütközne.

A nyugdíjogosultság törvényes elismerése az állam részére azt a kötelezettséget jelenti, hogy az illetőket az állam életük végéig köteles ellátni. A magyar tisztviselők nyugdíjogosultsága tehát tipikusan szerzett jog, amit elvenni nem lehet. Az ilyen szerzett jogot az alkotmány annyira védi, hogy annak sérelme esetén még az azzal ellentétes törvények érvényessége is sikerrel támadható meg a semmitőszék előtt.

Boila Romulus dr. cluji egyetemi tanár, a jogi fakultás dékánja, mint az országos nyugdíjpénztár volt elnöke, a legillőkésebben szólhat hozzá ehhez a kérdéshez. Tudvalevő, hogy Boila Romulus volt az, aki kormánya megbízásából ezt az ügyet rendezte és megfogalmazta azt a törvényjavaslatot, amely ha nem is bőséges, de szerény kegyeret biztosított az Erdélyben maradt volt magyar tisztviselőknek.

Boila Romulus a következőket mondotta:

— Határozottan leszögezem, hogy

a volt magyar tisztviselők nyugdíjazását semmiképpen sem lehet törvénytelennek minősíteni.

Az esküt nem tett volt magyar tisztviselők nyugdíját szabályszerűen megalkotott, az alkotmány alapelvein, a szerzett jogok tiszteletben tartásának elvén nyugvó törvény alapján állapítottuk meg. A törvény szerint mindazok, akik 1919-ben és 1920-ban nem tették le az esküt, csak akkor kaphatnak nyugdíjat, hogyha leteszik az esküt. Ez meg is történt

és ezért szó sem lehet arról, hogy úgy kezeljék őket, mint esküt nem tett tisztviselőket.

De még ha nem is tették volna le az esküt, a román államnak akkor is kötelessége volt — mint a magyar állam jogutódjának — helyzetüket legalább saját törvényei alapján rendezni.

— Lényegében ezek voltak az 1929-es törvény megalkotásának indokai.

— Ugy az 1929-iki kormány, mint jómagam is, az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjkérdésének rendezését a román állam becsületbeli ügyének tekintettük.

— Az esküt csak 1929-ben letett tisztviselőknek százszázalékig igazuk van és minden,

a törvény által biztosított jogorvoslattal élhetnek.

Mindenekelőtt közigazgatási bíróság elé vihetik panaszukat.

Nyilatkozata végén Boila ismét nyomatékosan leszögezte álláspontját ebben az ügyben:

— Újólaj hangsúlyozom, hogy azok a magyar tisztviselők, akik az 1929-es törvény alapján élvezik nyugdíjukat, nem állnak illegális alapon és így a minisztertanácsi határozat, ha tényleg ezekre vonatkozik, helyt nem állhat.

Dinu Brătianu vádjai a Skoda-ügyben szereplő ellenzéki politikusokkal szemben

Nagy kormánypárti gyűlés Alba-Iulián — Tatarescu válaszolni kíván Maniunak

Alba-Iuliáról jelentik: Dinu Brătianu, a liberális-párt elnöke vasárnap Ciprianu kíséretében résztvett egy alba-iuliái népgyűlésen, ahol nagy beszédet tartott. Kijelentette, hogy a liberális-párt kormányrajövele alkalmával demoralizált országot talált, amely a nemzeti-parasztpárti kormányzat által teremtett terhek alatt nyögött. Teljes káosz uralkodott a közigazgatásban, elviselhetetlen adók sújtották a lakosságot. A párt fokozatosan segít az összes bajokon és új életet terem.

A Skoda-ügyről beszélt ezután a pártelnök és kijelentette, hogy vannak emberek, akik pénzt kaptak az ország nemzetvédelme kárára. A Skoda-ügyben működő parlamenti bizottság rendkívül nehéz helyzetben dolgozik, mert nem tudja aktákkal igazolni, kik kaptak a jutalékokat? A bűnösök akkoriban az állam élén állottak és megkönnyítették Zetzkynnek a kompromittáló akták eltüntetését.

A bűnösség azonban az ellentmondó valóságokból és igazolatlan vagyonnal tűnik ki.

Ezek az új gazdagok, akik tegnap még szegény emberek voltak, súlyosan megkárosították az országot. Az elnök ezután a koncessziók politikája ellen nyilatkozott.

A napokban Targu-Jiuiban lesz nagyará-

Arad győzött

az Arad—Békéscsaba közötti városközi
bridgemérkőzésen

Vasárnap folyt le az aradi Lloyd-klubban Békéscsaba és Arad válogatott bridgezőinek küzdelme. Az érdekes és mindvégig élvezetes, izgalmas küzdelem

Arad javára dőlt el.

amennyiben 24 meccsponttal biztosan nyerték a városok közötti versenyt.

A békéscsabai vendégek vasárnap az ebédutáni órákban érkeztek Aradra és az aradi pályaudvaron a Bridgeszövetség kiküldöttéi fogadták hivatalosan a versenyzőket. A szállóban felfrissítették magukat, majd rövid séta után a Lloyd-klubba mentek, ahol kezdetét vette a verseny, amely az éjszakai órákba nyúlt. Az egyes csapatok a következő felállításban vették fel a küzdelmet. Az aradiak: Fényes Lóránt, dr. Hoffmann Lajos, Mihalik Gyula, Sebestyén Ede és dr. Schannen Béla, míg a vendégek: Stern Sándor, dr. Dietrich László, Dzurik József, Schwarz Sándor és Weisz Kálmán.

A délutáni játszmák során az aradiak 51 pont előnyre tettek szert. A teamnak kifogástalanul ment a játék. A vacsora után az előny kissé fogyott, de az utolsó fordulóig még mindig 41 pontos előnyük volt az aradiaknak. A kombinatív aradi játékkal szemben ezután egyre jobban érvényesült a békéscsabaiak frissessége és küzdőképessége és így történt, hogy a pontelőnyből a verseny befejezéséig újabb pontokat dolgoztak le és így végeredményben csupán a 24 pontos győzelem maradt az aradiaknak. A győzelem igen tiszteletreméltó, miután a békéscsabai bridgezők igen jó hírnévnek örvendenek.

nyu liberális-gyűlés, amelyen Tatarescu miniszterelnök, valamint kétszáz képviselő vesz részt. A miniszterelnök ez alkalommal fontos politikai kijelentéseket tesz, sőt — hír szerint —

válaszol Maniu Gyula nemrégiben elhangzott beszédére is.

Sziklának repült két óceánrepülő amerikai pilóta

Londonból jelentik: Két amerikai óceánrepülő vasárnap reggel Newyork mellett felszállt azzal a céllal, hogy megszakítás nélkül Rómáig repüljenek.

Pond Georg kapitány és Gabell hadnagy sikerrel átrepülték az Atlanti Óceánt.

Pond kapitány és Gabell hadnagy az ir tengerpart felett sűrű ködbe kerültek. Nagyon nehezen tájékozódhattak és egy teljes órán keresztül repültek azért, hogy megfelelő leszállási helyet keressenek. Amikor Nales közelébe érkeztek, egészen alacsonyra ereszkedtek, hogy leszállási helyet találjanak.

A sűrű ködben nem vették észre, hogy közvetlenül a tengerpart mellett járnak. Gépük egy sziklába ütközött.

összezúzódtak és lezuhant. Az óceánrepülők sebesülései nem életveszélyesek.

CORSO-mozgó mai műsora!

7¹/₂, 9¹/₂ órakor!

Remek film a repülőkről!

Felhők vándorai!

Pat O'Brien — Gloria Stuart.

A „VADÁSZKÜRT“ Szálloda

teljesen átalakítva ismét
MEGNYILT

3328

BUDAPESTEN, Türr István-ucca.

Cserépkályha,stantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű**olcsó árban**kapható 3172
kizárólag a**„CERAMICA“**

kályhas cégnél, Bdul Regina Maria 9. sz. I. emelet.

Az aradi római katolikus gimnázium kálváriája

MEGDÖNTHETETLEN ÉRVEK a nyilvánossági jog visszaadása érdekében

**Pacha Agoston dr. püspök személyesen viszi Bueurestibe az egyházközség
memorandumát — Fischer Aladár igazgató nyilatkozata**

Rendesen indul meg a tanítás a gimnáziumban

Az aradi magyar szülők körében általános lehangoltság fogadta a megdöbbentő hírt, amelyről az *Aradi Közlöny* legutóbb részletesen beszámolt és amely arról értesítette a város és megye magyarságát, hogy a közoktatásügyi kormányzat érzékeny csapást mért kulturánkra, amennyiben megvonta az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogát. Mint ismeretes, a nyilvánossági jog megvonása azzal az indoklással történt, hogy 1931-ben *Iorga* Miklós akkori miniszterelnök a törvényes formák megkerülésével adta vissza a jogot, azaz a miniszterium mellett működő Consiliul Permanent véleményezésétől függetlenül döntött. Az aradi római katolikus egyházközség nyomban ülést tartott *Schill* József elnökletével és elhatározta, hogy

Pacha Agoston dr. timisoarai katolikus püspököt kéri fel sürgős intervencióra a jog visszaadása érdekében.

Egyházközségi körökben a hétfői napon újabb megbeszélések folytak *Fischer* Aladár gimnáziumi igazgató bevonásával az intervenció ügyében. Elhatározták, hogy kedden reggel küldik el Pacha püspöknek a memorandumot, amelyben ismertetik a történeteket és felkérlik a püspököt sürgős intervencióra. Az aradi egyházközségi tanács azt a kérést terjeszti a püspök elé, hogy

utazzon személyesen Bueurestibe és jelentkezzen kihallgatásra Anghelescu közoktatásügyi miniszternél, akit igyekezzen meggyőzni a rendelet visszavonásának szükségességéről és a kívánság igazságos voltáról.

A memorandumban megdönthetetlen érvekkel mutatja ki az aradi római katolikus egyházközség, hogy semmi ok nem merült fel a nyilvánossági jog megvonására. Lehetséges, hogy 1931-ben, amikor újból megadták a jogot, formahibát követtek el, de semmiesetre sem a gimnázium okolható ezért, mert az intézet a törvényben előírt összes okmányokat mellékelte kérvényéhez és rigorozusan ragaszkodik a törvényes formákhoz. Rámutattak arra, hogy a vizsgák alkalmával meggyőződött a kiküldött bizottság arról, hogy lelkiismeretes tanítás folyik az aradi katolikus gimnáziumban, amelynek növendékeit az állam tiszteletében nevelik fel. A gimnázium vezetőségi körében általános a remény, hogy sikerül az intervenció és

már a legközelebbi hetekben visszavonják a sérelmes és indokolatlan rendeletet.

A közoktatásügyi miniszteriumban ugyanis az utóbbi években megváltozott a hangulat az aradi katolikus gimnáziummal szemben, amelynek egyetlen feljelentője *Pteancu* vezérfelügyelő, míg a többi magasrangú funkcionárius meggyőződést szerzett arról, hogy az intézet ellen elhangzott vádak teljességgel alaptalanok. Remélik, hogy Pacha püspöknek sikerül a való tényállásról meggyőznie *Anghe-*

lescu minisztert, akit kétségtelenül *Pteancu* bírt rá a rendelet kiadására.

A nyilvánossági jog megvonása folytán előállott helyzettel kapcsolatosan ma beszélgetést folytattunk *Fischer* Aladár gimnáziumi igazgatóval, akit a megdöbbentő hír nyomán valóságos megostromoltak lakásán az aggó szülők. Az igazgató a következőket mondotta:

— Mélyen lesújtott mindenestre a miniszteri rendelet, amely a nyilvánossági jog megvonását adta tudunkra, de minden reményünk megvan arra, hogy a bekövetkező intervenciók sikerrel járnak és *humorosan* visszkapjuk ismét a jogot. A hozzám fordult szülőket ebben az értelemben nyugtattam meg és közöltem, hogy reméljük a leggyorsabb sikert ebben a kérdésben. Erre, valamint a küszöbön álló iskolai évkezdetre tekintettel közöltem a szülőkkel, hogy

a szokásos szeptemberi vizsgákat, valamint beiratkozásokat a rendes időben tartjuk meg. Egyben megkezdjük szeptember elsejével a rendes iskolai évet és megindul a tanítás, éppen úgy, mint az elmúlt évben.

Jugoszláviában értek földet a merész belga sztratoszféra-repülők

A jugoszláv kormány külön-kocsiján robognak már Brüsszel felé. — Meglepő, új felfedezéseket tettek a tudósok a 15.000 méteres magasságban

Az egész művelt világ feszült érdeklődéssel kísérte *Cosnys* belga professzor és aszisztense útját a sztratoszférába. Vasárnap la. pszámunkban a vállalkozó szellemű belga tanár utjának egyes mozzanatairól beszámoltunk. Szombaton már-már reménytelennek látszott *Cosnys* és kísérőjének helyzete. A ballon a szél játékára volt bízva és mint megírtuk, a szélvihar következtében, — eltérően eredeti irányától, — Románia felé szállt. Magyarországon felett látták ebben az irányban haladni, több ezer méter magasságban, míg, amint utólag megállapítást nyert,

egy újabb, más irányból jövő szélroham elkapta a ballont és egyenesen Jugoszlávia irányába sodorta.

A későbbi órákban *Cosnys* belga professzor sztratoszféra ballonja váratlanul felbukkant Muraszombát közelében. A léggömb meglehetősen alacsonyra ereszkedett és látószólag leszállási terepet keresett.

Az éjszakai órákban simán, minden baj nélkül le is szállott.

A sztratoszféra-ballon egy felhalmozott kukorica-csomóra szállott le és úgy a tanár, mint *Van der Els*, a segédje, minden baj nélkül szállottak ki a földre. A tanár a gondolat körülvevő embereket franciául szólította meg és amikor látta, hogy senki sem érti szavát, németre fordította a beszédet.

A közeli *Zemavlis* község tanítója fogadta a professzort, aki elmondotta, hogy 15

Azt hiszem, még szeptember folyamán sikerül visszazerezniünk a nyilvánossági jogot és ezért nem akarjuk, hogy bármilyen fennakadás álljon be a tanítás menetében.

Az iskola fenntartó-egyházközség már kedden reggel elküldi érvekkel alátámasztott beadványát Pacha Agoston dr. püspöknek és azt hisszük, hogy az ő intervenciója meghozza az eredményt. A miniszteriumban már tisztában vannak azzal, hogy azok a régi, elavult vádaskodások, amelyekkel annakidején operáltak, amikor az iskola nyilvánossági jogát először megvonták, régen túlhaladott álláspontnak tekinthetők és az aradi katolikus gimnázium éppen olyan kevésbé veszélyezteteti az állambiztonságot, vagy államérdekeket — melyeket egyébként sohasem is veszélyeztetett — mint bármelyik állami iskola.

Az iskola vezetői tehát — mint a nyilatkozatból kitűnik —

igazságuk erejére támaszkodva, optimizmusmal tekintenek a jövőbe.

S ezt az optimizmust az aradi és aradmegyei szülőknek is át kell éreznük. A nyilvánossági jog megvonása súlyos csapás volt Arad magyar kulturájára, de minden remény megvan arra, hogy sikerül elhárítani ezt a csapást. Az aradi katolikus egyházközség igazságos küzdelemében számít a helyi hatóságokra és parlamentairekre is, akik itt élnek városunkban és akik tisztában vannak azzal, hogy az aradi katolikus gimnázium tanári kara és iskolafenntartó hatóságai semmi olyat nem követtek el, ami indokoltá tette volna a közoktatásügyi kormányzat rendeletét, s alapot szolgáltatott volna a nyilvánossági jog megvonására. Ha formahiba történt, úgy annak helyrehozása könnyű dolog, a törvényben előírt formák keresztlülhetők, anélkül, hogy halálos csapást mérnének egy város magyar kulturájára.

ezer méter magasságot ért el és rendkívül értékes feljegyzéseket eszközölt. A meteorológiai jelentésekből tudta, hogy milyen irányba fogja a szél sodorni ballonját, de biztosra vette, hogy Lengyelországban fog talajt érni és számára meglepetés volt, hogy Jugoszláviában ereszkedett le. Miután a tanár attól félt, hogy az épségben megőrzött műszerei a gondolában esetleg hasznavehetetlené válhatnak, fáklyafény mellett, segédje társaságában, kiemelte azokat. Csak azután, miután minden műs. ert biztonságban tudott, gondolt a tanár a jól megérdemelt pihenésre és társával együtt kocsival *Zemavlis* községbe ment, ahol a tanító látta vendégül. Utjáról elmondotta, hogy bár a műszerek mindvégig kifogástalanul működtek, azonban rövidhullámú rádiója felment a szolgálatot.

Amikor észrevette, hogy kihagy a gép, S. O. S. jeleket adott le.

Ezt fogta el ugyszólván minden európai rádióállomás és ekkor gondoltak arra, hogy a bátor professzor és társa menthetetlen. *Cosnys* azért adta le az S. O. S. jeleket, mert félt, hogy összeköttetés nélkül marad. Elmondotta, hogy a nagy magasságban, ami léggömbjével elért,

sikerült megfigyelnie a kozmikus sugarak útját.

Cosnys tanár és segédje reggel öt órakor kelet felé és nyomban hozzáálltak a gondola leszereléséhez. Amikor munkájukat befejezték, autóra ültek, amellyel Muraszombatra mentek, ahol az éjszakát töltötték, majd autóval Zágrábba folytatták útjukat. Itt a kormány kűnkocsit bocsájtott rendelkezésükre és így az Orient-expresszen folytatták további útjukat Belgium felé.

PILISINÉ kozmetika eltünteti minden szépséghibátARAD, Bul. Reg. Maria
No. 15., szemben a Minorita templommal.

Kulturális

és gazdasági szempontból
dönt a városvezetés

az aradi magyar sziniévad sorsáról

Aradváros vezetősége kedden délelőtt tízenegy órakor tartja legközelebbi ülését, a melynek tárgysorozatán egyetlen kiemelkedő jelentőségű programként a városi színház bérbeadása szerepel. Idősebb Szendrey Mihály, Róna Dezső, Ihász Aladár—Fekete Mihály és J. Betegh Béby ajánlata felett fog dönteni a városvezetés, amely — Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök legutóbbi nyilatkozata szerint — tovább már semmi esetre sem halogathatja a döntést, hiszen bárki is nyeri el a bérletet, fizikai időt kell biztosítani számára, hogy megszervezhesse társulatát, rendbetéthesse a színház épületét, megszerezhesse a kultuszminiszterium nélkülözhetetlen hozzájárulását és az összes, meglehetősen komplikált hivatalos formalításoknak eleget téve — végre is megnyithassa még november elseje előtt az aradi sziniévadot. Erre a még kiválasztandó aradi szinigazgatónak minimálisan is hat-hét hétre van szüksége, a mellyel számolni kell, amidőn a bérlet ügyében döntenek. Idősebb Szendrey Mihály vasárnap érkezett haza Aradra Magyarországból, ahol a román—magyar kulturaközeledés érdekében folytatott tárgyalásokat neves magyar írókkal és kulturális vezetőkkel, ugyanakkor, amidőn Goga Octavian is a magyar fővárosban tartózkodott: két másik pályázó, J. Betegh Béby és Róna Dezső ugyancsak Aradon várják a döntést, míg értesüléseink szerint az Ihász—Fekete-szintársulat kombinált ajánlattevői közül az egyik művész kedden reggel érkezik Aradra. A városvezetés kulturális és gazdasági szempontokból veszi megítélés alá a beérkezett pályázatokat és minden valószínűség szerint ez a két szempont fog érvényesülni a bérlet fölötti döntés határozatában is.

Egyébként az ülés tárgysorozatán számos aradi cég kérvényét veszik tárgyalás alá, amelyek jórészt közvetvám-kedvezményeket, benzinkulak felállítására vonatkozó engedélyeket kérnek.

200 font jövedelmi adót követel a londoni adóhivatal Mussolinitől

A duce még nem fizette meg szindarabja
után Londonban a jövedelmi adót

Londonból jelentik: Furcsa konfliktus támadt a londoni adóhivatal és Mussolini olasz miniszterelnök között. A londoni pénzügyigazgatóság felszólítást intézett Mussolinihez, hogy sürgősen fizessen 200 font jövedelmi adót. Az adóhivatal arra alapítja igényét, hogy három évvel ezelőtt Londonban is bemutatták az olasz miniszterelnök „Száz nap” című Napoleon-drámáját, amely hosszabb ideig szerepelt az angol színpadokon. A duce a szindarab előadási jogáért az egyik angol színpadi vállaltól 700 fontot kapott.

A vállalat, amely Mussolinitől megvásárolta a szindarab előadásának jogát, azt állítja, hogy Mussolini annakidején minden esdéksé vált adóját megfizette és a vállalat az adóhivatalnál lefizette azt az összeget, amelyet Mussolininek kellett volna kiegyenlítenie. Az adóhivatal azonban ennek az ellenkezőjét állítja és követeli Mussolinitől a 200 font sterlinget. A vállalat eddig nem tudta felmutatni a nyugtát arról, hogy valóban lefizette volna a duce nevében a jövedelmi adót.

Miután valószínű, hogy Mussolini a 200 font sterlingért nem hagyja magát beperelni, előrelátható, hogy benyul a mellényzsebébe és kifizeti a 200 font sterlinget a türelmetlen londoni adóhivatalnak.

RÁDIÓKÉSZÜLÉKE

csakis jóminőségű csövekkel nyujt élvezetet!

Utasítsa vissza a silány gyártmányokat,
amelyekre nagy árengedményeket nyujtanak!

Követelje mindenütt új csöveinket
alacsonyra szabott árainkon!

364

TUNGSRAM

HATALMAS TŰZVÉSZ

pusztított Timisoarán
a Román Textilművek gyártelepén

— A kár közel ötmillió lej —

Timisoaráról jelentik: Vasárnapra virradó éjszaka mintegy negyed kettő lehetett, amikor a város felett biborszínűvé változott az ég: a második kerületben a Bega partján a Román Textilművek Rt. telepéről hatalmas lángoszlopok csaptak az ég felé. A lángokban álló gyártelep környéke megbolygatott hangyabolyhoz volt hasonlatos, az összes többi környező uccák vidékéről futólépésben érkeztek az emberek. Pontosan 1 óra és 50 perc volt, amikor a második kerületi tűzoltók két hatalmas gépkocsival a tűzhöz érkeztek.

Két hatalmas motorszivattyú dolgozott már ekkor a Bega partján. Mintegy negyven tűzoltólegény kezelte a 16 sugárcsővet, melyeket Balázs mérnök egyelőre a legdélebben fekvő raktárépület választófalának irányított.

A tűzoltók egy csoportja a lángokban álló raktárhelyiségek másik oldalán lévő és a szomszédos raktártelepeket a Román Textilipar Rt. raktártelepeitől elválasztó köfal biztosításán dolgozott, úgy hogy felőrával az oltási munkálatok megkezdése után a tűzoltók erélyes munkájának hála, sikerült gátat vetni a tűz továbbterjedésének.

Maga a tűzfészek mintegy harminc négyzetméternyi volt. Hőféhéren izzó tűztenger volt ez, melyben ott ahol a 16 sugárcső egyik vagy másika becsapott, vörös csik keletkezett, mely után hatalmas füstfelhő gomolygott az ég felé. A hetes utaszedred és az ötös vadászedred parancsnokai mintegy száz katonát vezényeltek a helyszínre.

Megjelent a helyszínen Gritta Ovidiu rendőr-kvesztor. Rendőrökkel vették körül a gyártelepet, a kordonon belül nem mehetett senki, itt csak a tűzoltók, a katonák és a mentők dolgoztak. Reggel négy óráig a mentők összesen nyolc ízben nyujtottak első segílyt,

a nyolc eset közül négy komolyabb sebesülés volt.

Gritta rendőr-kvesztor még az éjszaka hosszabb beszélgetést folytatott Glück Józseffel, a gyár igazgatójával, valamint több művezetővel.

A tűzet megelőző napon Glück igazgató felmondás nélkül elbocsátott a gyárból egy Wagner József nevű munkást. Az elbocsátás oka az volt, hogy Wagner — jóllehet a gyárban a dohányzás szigorúan tilos — az egyik munkateremben cigarettázott.

Wagner ekkor kijelentette, hogy nem csak ő egyedül szokott dohányozni, már művezetőt is látott a gyárban cigarettával a szájában. Glück igaz-

gató azonnal házivizsgálatot indított. Kiderült, hogy Wagner önmaga védelmére vádaskodott, mire Glück igazgató Wagnert azonnal elbocsátotta. Természetesen egyesek azonnal hajlandóak voltak feltelezni, hogy az elbocsátott munkás bosszúból felgyújtotta a pamutraktárt.

Wagnert még az éjszaka folyamán letartóztatták.

kihallgatása folyik, eddigi kihallgatása azonban nem igazolta a szörnyű feltevéseket.

A tűz által okozott kár pontosan 4,700.000 lej, ennyi a számlaszerinti értéke az elpusztult nyersanyagoknak. Ez a kár biztosítás útján megtérül.

„Se Anschluss, se restauráció!”

Párisból jelentik: A párisi Petit Journal beszélgetést közöl Benes csehszlovák külügyminiszterrel, Benes kijelenti, hogy vannak problémák, amelyeknek erőszakos megoldása az esetleges háború magvát rejti magában. Ilyen például a Habsburg-restauráció, amely nagy bonyodalmakat idézhet elő.

A csehszlovák külügyminiszter kijelentette, hogy sem az Anschluss, sem pedig a Habsburg-restauráció nem következhetik be.

Ma utoliára!
CENTRAL: 7¼ és 9¼ órákor
Pezsgőháboru!

Lien Deyers Heinz Rühmann
Julius Falkenstein.

Repriz premier!
SELECT: 7¼ és 9¼ órákor.

Asszonyok kegyence!

Carole Lombard Clark Gable
Reprizhérvárak: 7, 10 és em'eten 15 lej.

Jön: Jean Harlow, John Barrymore,
Wallace Beery és még 6 sztár filmje:

VACSORA NYOLCKOR! Premier
holnap!

HIREK

D'Annunzio és a kutyanyelo

A Times egyik legutóbbi száma rendkívül érdekes táviratot közöl Milánóból, amely szerint a különködéseiről világszerte ismert olasz író, D'Annunziót felkérték, hogy fogadja el a Gárda-tó partján néhány nap múlva megnyíló huszonkilencedik olasz nemzeti kutyakiállítás fővédnökségét, amelyet azonban D'Annunzio nagy méltatlankodással utasított vissza. D'Annunzio válaszában kifejtette, hogy azért nem fogadja el a felajánlott tisztiséget, mert ő magát sohasem tekintheti fővédnöknek azok között, akiket egyszerűen barátainak tart, már csak azért is, mert benne is egy nagy adag „kutyatermeszt” van, amelyre születése óta büszke.

Epp ezért egész életében folyton kutyákkal vette magát körül és 1912. és 1915. között Franciaországban volt egy kutyája, amely külön volt minden angol kutyánál, amelyek pedig vezetőszerepet töltenek be a négy lábú farkcsóválók társadalmában. Ebben az időben feltett szándéka volt, hogy könyvet ír „Nevezetes kutyák életrajza” címmel, amelyben az egyes kutyá-biográfiákat ugyanolyan szempontok szerint akarta megírni, amilyenek szerint az ókori görög történész, Plutarchos írta a görög és római történelem legkimagaslóbb 22 alakjáról a „Párhuzamos életrajzokat”. Azonban ebben a szándékában a háború megakadályozta, de most újra hozzá akar fogni ehhez a munkához. Rövidesen el is készül ez a „nevezetes” könyv, amelyhez — és a Times szerint az olasz író kijelentésének ez a legfontosabb, de egyúttal legfurcsább része — D'Annunzio a „kutyanyelvek rövid szótárát” fogja csatolni, ugyanis állítása szerint egy rendkívül találékony eljárással több évtizede sikerült neki a kutyák különböző hangadásának értelmét megállapítani, amelyeket rendszerbe állítva most közölni akar adni. D'Annunzio szerint a kutyá-szótár alapján a kutyák beszédét mindenki könnyen megértheti, szinte egész társalgást lehet folytatni azokkal. A Times olvasói és mindazok, akik D'Annunzio kijelentéséről tudomást szereztek, azonban arra kíváncsiak, hogy vajon a szótár alapján, amely a maga nemében minden bizonytalansággal egyetemes lesz nemcsak az olasz, de az egész világtudalomban, a kutyák is meg fogják-e érteni D'Annunzio kutyanyelvét.

— **HOÓPROGNÓZIS.** Az időjárásban egyelőre semmi lényeges változás nem várható.

— **Tatarescu miniszterelnök** Devan. Devaról jelentik: Tegnap tartotta a devai prefekturán alakuló ülést a Sarmisegethuza-társaság. Az alakuló ülésén Tatarescu miniszterelnök is résztvett. M. Constantinescu pénzügyi államtitkár kíséretében. A miniszterelnök beszédében hangsúlyozta, hogy a társaság célja kiadni és megőrizni a történelmi múlt emlékeit. Rámutatott arra, hogy a társaság megalakulása Ófelsége kívánságára történt és javasolta, hogy helyezték az uralkodó védnöksége alá. A javaslatot általános lelkesedés közepette szavazták meg, majd a miniszterelnök az ülés befejeztével Sarmisegethuzára utazott.

— **Pangalos letartóztatták.** Athénből jelentik: A görög politikai hatóságok újabb államellenes összeesküvés nyomára jöttek rá, melynek élén Pangalos tábornok volt diktátor állott. Pangalos hétfőn a délutáni órákban letartóztatták. Lakásán listát találtak, amelyen közel száz görög tiszt-összeesküvő nevével jegyezték fel.

— **Főtárgyalás Ciumetti meggyilkolása ügyében.** Bucurestiből jelentik: A törvényszék Ciumetti, a vasgárda egykori pénztárnoka meggyilkolásának bünpörét október 20-ra tűzte ki főtárgyalásra.

— **Premilitaris kiképzés.** Bucurestiből jelentik: A Viitorul szerint azok az ifjak, akik tanulmánya szabadságot kaptak a katonaságtól, premilitaris kiképzésben részesülnek arra az időre, a míg kontingensük szolgálatot teljesít.

— **Schuschnigg kancellár Mussolininél.** Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár hétfőn délután 3 órakor Florencbe utazott. Az osztrák kormányfő Florencben Mussolinivel fog tanácskozni a két ország közötti függő politikai és gazdasági kérdésekről. Párisi hírforrás szerint ugyancsak Mussolinéhez készül látogatónak Barthou francia külügyminiszter is, akinek római útja azonban minden valószínűség szerint ez év késő őszére marad. Indulásának időpontja október hó 10.

— **Megkezdődött az illegális ki nevezések felülvizsgálása.** Bucurestiből jelentik: A miniszteriumban ma megkezdték az illegális ki nevezések felülvizsgálását. A bizottságok munkája még ezen a héten befejezést nyer és akkor nyilvánosságra hozzák az elbocsátandó tisztviselők számát.

— **Eltűnt Coroi.** Botosaniból jelentik: A hatóságok minden igyekezete dacára sem sikerült a menekülésben levő Coroi bandita nyomára jutni. Azt hiszik, hogy Lengyelországba szökött.

— **Vasut és autópályák Csehországban.** Prágából jelentik: Érdekes pör foglalkoztatja most az itteni nyilvánosságot. A pör, amelynek a csehszlovák államvasut indított az „Aero” autópályát ellen, kétségkívül egyedülálló a maga nemében és a bírósági tárgyalóterembe viszi azt a harcot, amely az utóbbi időben sok helyen kiélesedett a vasut és a gépkocsi között. Az Aero-vállalat és a Cedo nevű utazási iroda közös menetrendet adott ki, amelyben egy hirdetés is van. A hirdetés az Aero-vállalat előnyeit dicséri és a többek között arról szól, hogy aki az Aero-gépkocsiján utazik olyan kényelemben részesül, mintha különvonaton menne, viszont az út ára kevesebb, mint vasuton a harmadik osztály menetdíja. Az államvasutak erre keresetett nyújtott be az Aero ellen, amelyben kiemeli, hogy a hirdetés állításai nem felelnek meg az állításnak, viszont súlyos kárt okoznak a cseh vasutaknak. A cseh vasutak épe ezért százezer korona kártérítést követelnek a gépkocsivállalattól. A szokatlan per kimenetelét nagy érdeklődés kíséri.

Szent István napja

A kereszténységnek, a magyarságnak kimagasló és évszázadok után is tündöklő alakját, Szent Istvánt ünnepelte az elmúlt napon a katolikus egyház és különös melegséggel a magyarság. A Szent Jobb tette katolikus Magyarországot, Szent István alapította a csanádi püspökséget, Nyugat kulturáját adta a magyar nemzetnek, a magyar tűzhelyeken az a láng lobog ma is, melyet István király gyújtott meg. Feléje, az egyház, a kereszténység apostola, a magyarság nagy szentje felé száll e napon minden magyar szív melege és áhítata.

— **Megjavította az ejtőernyősugrás világrekordját.** Moszkvából jelentik: Buseva asszony az orosz polgári légügyi kísérleti állomás munkatársnője új világrekordot állított fel az ejtőernyősugrás terén. Buseva asszony kétezer méteres magasságról ugrott le, de az ejtőernyőt, csak akkor nyitotta fel, amikor már négyszáz méterre volt a földtől. Két nap múlva ezt a rekordot is megjavította Buseva asszony, amennyiben 2600 méter magasságból ugrott le és az ernyőt csak ötszáz méterre a földtől nyitotta ki.

— **Orvosi hír.** Dr. Luttwák hazaérkezett.

— **Egykori aradi naiva érdekes házassága Budapest.** Érdekes esküvő színhelye volt a budapesti józsefvárosi katolikus templom. Szilassy-Kiefer Lujza, a budapesti Városi Színház volt tagja tartotta esküvőjét ádámosi vitéz Végh Pál dr. ügyvéddel. Szilassy-Kiefer Lujza évekkel ezelőtt hosszú időn keresztül működött Aradon, mint a színház közkedvelt naivája. Az aradi közönség kezeibe fogadta a temperamentumos és ügyes színésznőt. Nagy port vert fel akkoriban egy aradi gyáros esete a művésznővel. Egy aradi pezsgőgyár tulajdonosa halálosan szerelmes lett a színház naivájába és otthagya feleségét, gyermekeit. Kiefer Lujzával együtt Pestre költözött. Itt későbbben el is vette feleségül imádozottját akitől rövid házasság után elvált. Későbbben Kiefer Lujza másodsor is férjhez ment, második férje azonban elhunyt. Mostani férje, dr. Végh Pál, a Külkereskedelmi Hivatal előadója.

— **Orvosi hír.** Dr. Székely László hazaérkezett.

— **Dr. ANTAL bőrgyógyász hazaérkezett.** Str. Romanulul 14.

— **Halálos szerencsétlenség Soimoson.** Radnáról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Halálos szerencsétlenség történt ma délelőtt Soimoson, az állami erdőkiérmelés most épített iparvasútjánál. Fával megrakott kocsik rohantak a soimosi hegy lejtőjén és az egyik kocsit vezetője, Ponta Mihály soimosi munkás fékezni akart, próbálkozása nem sikerült, mire a munkás leugrott a száguldó kocsiról, azonban beleakadt ruhájával és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy a kerek jobbkézét és lábát többől lemetsztették. Mire hazaszállították a szerencsétlen embert, elvérzett. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkitem terhel a felelősség.

— **Feltalálták a gyermekparalízis szérumát.** Filadelfiából jelentik: Nagyjelentőségű találmányról adnak hírt az amerikai lapok, amelyeknek jelentése szerint John Kolmer ismert orvos feltalálta a gyermekparalízis elleni védőoltást. Az orvos bebizonyította több kísérlettel, hogy az oltások hatása biztos. Az oltóanyagot a majom gerincvelőjéből készíti a tudós, aki előadásokat tartott, amelyben rámutatott arra, hogy a csecsemőket háromszor kell beoltani, egyhetes időközökben a szérummal és az egész életére immunizálja a gyermeket a paralízissel szemben.

— **Maniu Gyula Timisoarára érkezik.** Timisoaráról jelentik: A nemzeti-parasztpárt első elnöke. Babes Vichentie szobrot kap, amelyet valószínűleg szept. hó végén lepleznek le. Erre az alkalomra Maniu Gyula a városba érkezik. Maniu hir szerint öt napot tartózkodik a szobor-leplezés idejében a Bánátban és több napon keresztül Bocu Sever volt miniszter vendége lesz.

— **Két újabb halálos ítélet Bécsben.** Bécsből jelentik: A rendkívüli bíróság ma újabb két halálos ítéletet hozott. Ezúttal Unterberger és Saureich nemzeti szocialista munkások kerültek a bíróság elé, akiknek lakásán a hatóságok lőszerraktárakat fedeztek fel. A rendkívüli bíróság mind a két vádlottat halálra ítélte. Kegyelmi kérvényeiket Miklas elnökhöz terjesztették fel.

— **A francia kormány 120.000 frank gyorssegélyt küldött a constantinei progromban meggyilkoltak családtagjainak.** Párisból jelentik: A francia kormány 120 ezer frank gyorssegélyt küldött a constantinei zavargások során meggyilkolt zsidók családtagjainak. A kormány azt is közölte, hogy ezt csak első segélyként küldi.

— **Tömeges veszettkutya-marások egy timisoarai moziban.** Timisoaráról jelentik: Izgalmas események játszódtak le a Capitol-mozi előadásának szünetjében. Két veszettkutya szabadult be a mozgó foyerjába, ahol óriási riadalmat keltve megtámadták a közönséget. A kutyákat csak nehezen sikerült ártalmatlanná tenni, közben azonban többeket megmártak. Az elfogott kutyákat nyomban megvizsgálták és megállapítást nyert, hogy az egyik kutya megveszett, míg a másikat a veszett eb megfertőzte. Az egyik kutya a Capitol-mozgó igazgatójának tulajdona volt, míg a másik a portásé. Hét gyermeket, akiket a kutyák összemartak, valamint két jegykezelőt a cluji Pasteur intézetbe szállítottak, míg a mozi igazgatójának felesége három gyermekével és cselédjével együtt szintén a bucaresti Pasteur-intézetbe utaztak, miután az a gyanu merült fel, hogy a kutya ezeket is megfertőzte. Az ügyben eljárás indult.

Lezajlott a „harisnyakrém”

londoni premierje

Hirt adtunk róla, hogy Londonban, ahol a hölgyek a legnagyobb estélyeken egy idő óta épügy harisnya nélkül jelennek meg, mint a tengerparti strandokon, kifalják a „festett harisnyát”. Most aztán megtartották a festett harisnya premierjét az egyik előkelő londoni divatszalonban. Ugyanolyan tubusban tartják a „harisnyakrém” is, mint a fogkrém. A harisnyakrém bõrpuhítóanyag és a pasztfesték finom keveréke. A hölgyek válogathatnak: a krém 12—14 színárnyalatban készül. A „harisnya-mannequin” barnára sült lábszárára világos estélyi harisnyát húzott fel a divatbemutató. Először a két tenyerébe nyomott egy csomó krémet, azután felülről lefelé, térdtől lábfeje felé „huzni” kezdte a festett színes harisnyát. Néhány pillanat alatt megszületett a fénylő, világos „új harisnya”, majd bepirosították a próba-kisasszony körmét — és máris estély-képessé vált.

— **Az aradi cserkészek folyó hó 22-től folyó hó 29-ig Cladován cserkész-tábor rendeznek.** Részvétele díj 100 lej. Megjelenés a 15 éven felüliek számára kötelező. Utolsó jelentkezés a Moise Nicoara liceumban és a Katolikus gimnázium cserkészotthonaiban kedden d. u. 6—7 óra között. Indulás a 15 éven felüliek részére szerdán reggel 8 órakor, a 15 éven aluliak részére csütörtökön reggel ugyan-csak 8 órakor a C. F. A. P. (a motorállomástól). Gyülekezés fél 8 órakor.

Friedmann Impéné

román, német, francia tannyelvű ovóda-ban a beiratások megkezdődtek. Ortutay-pál.

— **Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendezi, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélregüzőkuráknál is igen jó eredménnyel alkalmazza.**

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjleli szolgálatot:**

RÉNYI: Boulevard Regina Maria.

KAIN: Piata Avram Iancu.

NIEDERMAYER: Piata Sít. Sava.

— Tegnap Aradon tartózkodott az antialkoholisták főtemplára. A stockholmi Olsen Oszkár, aki az európai antialkoholisták főtemplára, romániai turnéja során Aradra is ellátogatott. Olsen délután autóval jött át Aradra Timisoaráról és nyomban az aradi antialkoholista páholyt kereste fel, ahol Muresan János városi főmérnök, dr. Steiner József ügyvéd és Grünbaum Sándor a páholy titkára fogadták. A stockholmi vendéget elvezették a 17-es számú iskolába. Itt van ugyanis a négyszáz tagu gyermekpáholy, amelynek irányítója az iskola igazgatója Vatan Anna. A vendég figyelmét felkeltette a sok tagot számláló gyermek-páholy, amely még európai viszonylatban is igen jelentős. Vasárnapon át időzött az aradiak között a főtemplár, aki azután autóval visszatért Timisoarára.

— Megakadályozott diákgyűlés. Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt az olteni és a timocvölgyi diákság nagy kongresszusra ült össze Ramnicul Valceán. A kongresszuson megnyitó beszédet Bartolomeu püspök mondott. Utára pedig Stelescu Mihály volt vasgárdista képviselő beszélt. Arra intette a román ifjúságot, hogy tartson össze. Azután bejelentette, hogy a kongresszus érdemleges tárgyalásai hétfőn kezdődnek. Amikor a diákság oszladozott, megjelent a tereben Fundateanu főügyész és Liscu vizsgálóbíró. Ezek közölték, hogy a diákkongresszusra semmiféle engedély nincsen és azt sem hétfőn, sem máskor folytatni nem lehet. A diákság zúgolódva értesült erről, azután pedig nagy elégedetlenség között szétoszlott.

— Három főellenőr érkezett Bucurestiből az aradi igazgatóságokhoz. Az egyik főinspektor a könyvelési osztályt, a másik a dohánymonopóliát, a harmadik pedig — aki a Cam. vezérigazgatója — az autonóm pénztárak működését ellenőrzi. A bucuresti-i főtisztviselők Timisoaran keresztül érkeztek ide és holnap folytatják útjukat más erdélyi városok felé.

— Még mindig nincs béke az aradi gyári alkalmazottak temetkezési egyesületében. Az aradi Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete vasárnapra ismét közgyűlést hirdetett, hogy a nagy ellentéteket támasztott viszontbiztosítás ügyében határozzanak. A háromezred tag közül azonban csak 120 jelent meg a városháza tanácstermében, mire a vezetőség kihirdette, hogy határozatképtelenség miatt a rendkívül közgyűlést jövő vasárnapra, augusztus 26-ra halasztják el.

— A rádióelőfizetések felülvizsgálása. Az aradi postára a napokban postafőtisztviselő érkezik, akinek társaságában egy bucuresti-i sziguranca kormiszár jön, hogy a rádióelőfizetések ügyét felülvizsgálják.

— A Mosóczy-telepi Kath. Kör folyó hó 25-én, szombaton este 8 órai kezdettel Lajos-bálat rendez, melyre ezúttal is meghívja az érdeklődőket. Jó italokról, ételekről gondoskodik a rendezőség.

— Visszanyerte szemévilágát a villámtól egy szerb kisleány. Belgrádból jelentik: A magyar-jugoszláv határon levő Samac községben rendkívüli esemény történt. A napokban nagy égiháboru vonult el a falu felett és a villám beütött egy kis kunyhóba, amelyben egy kisleány tartózkodott, aki születésétől kezdve vak volt. A villámcsapás és a borzasztó dörgés rendkívül megijesztette a vak kisleányt, akinek azonban szerencséire más baja nem történt, minthogy elájult. Kint tartózkodó szülei berohantak a kunyhóba és magához térítették. A kisleány ekkor felkiáltott: Anyám! Ittálk téged. Ezóta a kislány rendszeren lát. A különös esemény orvosi körökben nagy felháborítást keltett.

— Megölte agg házastársát a szörnyeteg banya. Varsóból jelentik, hogy Drohobitz kis falucskában egy 65 éves asszony bestiális kegyetlenséggel ölte meg 75 éves élettársát. Előbb egy zsák lisztet borított alvó férje fejére, hogy az megfulladjon, majd a földoklő embert éles konyhakéssel koncolta fel. Kihallgatása során azt vallotta, hogy tettét azért követte el, mert férje az ő beleegyezése nélkül adott el földcsékjükből egy darabot.

— Szörnyet vert a tehenekebe egy brutális hentesszegéd. Olmützből jelentik: A rendőrség letartóztatta Pospisil, sobiseki hentesszegédet állatkínzás miatt. Pospisil több faluba jelent meg és tehenekeket állatkínzásról. Később azután belopódzott az istállóba és számos teheneke baltával szögeket vert be. Ha a teheneke azután elpusztultak, kényszervágásra volt szükség és Pospisil olcsó áron verte meg az elhullott állatok húsát.

Ha szereti egészségét,
Ferment-cettel savanyíts!
Ezért a jót szeressük:
Salátához, uborkához
Ferment-cetet vegyünk!

Kapható minden jobb fűszerüzletben ½ és 1 literes üvegekben. 3174

— Meghalt Popper Károly, ismert aradi kereskedő. Popper Károly, akinek az állomás közelében volt évtizedek óta jölnéző fűszerüzlete, 72 éves korában elhunyt. Popper Károly mintaképe volt a becsületes, szorgalmas kereskedőnek, aki negyvenhárom esztendőn keresztül vezette üzletét és kiváló, tevékeny munkásságáért királyi kitüntetésben is részesült. Elhunytja általános részvételt keltett széles körökben. Halálát fián: dr. Popper Sándoron, lányain: Brenner Zsigmond-nén és Fülöp Frigyesnén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap, kedden délután fél három órakor megy végbe az aradi zsidótemető halottasházából.

— Halálozás. Havancsák József közismert aradi iparos életének 70-ik évében, 20-án reggel 7 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután fél 7 órakor lesz az alsótemető halottasházából.

— Veszedelmes tolvajok az aradi ügyészségen. Az aradi törvényszék szüneti tanácsa ma foglalkozott a tömeges lopások elkövetése miatt letartóztatott Dragan János, Ardelean Todor, Ilica Constantin, Lepedős Mihály, özv. Ince Sándorné és Rózsa István vizsgálati fogságának ügyével. Megállapítást nyert, hogy huszonkét lopást követtek el Aradon és a lopott áruval Schwarz Jenő ócskavaskereskedőt keresték fel, aki feljelentette őket. Az ügyben letartóztatták a kereskedőt is, akit azonban ártatlansága kiderülése nyomán szabadlábra helyeztek, míg a tolvajok vizsgálati fogságát a bíróság megerősítette.

— Eljegyzés. Sauer mann Ily és Varjasy Vencel jegyesek.

— Házasság. H. Weininger Lonci és Spányi Ödön házasságot kötöttek.

— Esett a növényi olaj nagybani ára. Bucurestiből jelentik, hogy a növényi olaj ára csökkent és jelenleg nagyban átlag 23 és fél lejért árusítják. újból rendel Str. Consistoriuui 17. Telefon 534.

— Amerika is vállalja a nemzetközi munkaegyezményt. Genéből jelentik: Roosevelt, az amerikai Egyesült-Államok elnöke hivatalos uton közölte a Nemzetközi Munkabizottsággal, hogy az Egyesült-Államok csatlakoznak a genfi munkaegyezményhez.

LEGUJABB SPORT

A Bocskai nyerte

a Vienna — Hungária — Rusk — Ungvár négyes tornáját

Debrecenből jelentik: A Bocskai négyes tornája során hétfőn, Szent István napján a Bocskai a Viennával, míg a Hungária a Rusk-Ungvár csapatával mérte össze erejét.

Hungária—Rusk-Ungvár 4:1 (3:1). A mérkőzés változó fölénygel indul és a Hungária meglepő frissességgel indítja el támadásait. A támadásokat siker kíséri és Szabó III. szép gólt lő. Két percre rá már az ungvári csapat van frontban és Szabó I. kiejtett labdáját Kordal behelyezi. (1:1.) Ezután mindjobban kialakul a Hungária fölénye és előbb Turai, majd ismét Szabó III. eredményes és beállítja a félidő eredményét. A második félidőben egyhangú játék következik. Szabó III. a hatodik percben szerez újabb gólt és ezután végleg unalmassá válik a mérkőzés.

Bocskai—Vienna 2:2 (2:1). A Bocskai győnyörű játékkal lepte meg híveit. Támadást-támadásra indít és különösen elől jár Markos, akit képtelenek tartani a bécsi védők. A nagy oszrom 10 perc után felenged, a Vienna ellen-támadásba kezd, de a Bocskai közvetlen-védelem minden tagja válogatott formát játszott ki. A 13. percben a Viennának sikerült gólt elérnie, 7 percre rá azonban Návay husz méterről lőtt, felsőszarkos győnyörű góllal egyenlített. A Bocskai váratlan egyenlítő gólla felvillanyozza a csapatot, de újabb eredményt csak a 43. percben ér el, amikor ismét Návay eredményes. A második félidőben a Viennának sikerül a kiegyenlítés és a mérkőzés további része változó fölényben telik el. A Bocskai többet volt frontban, de csatárai lövését nem kísérte szerencse.

— A gyomorlégzés, gyomornyomás, bélsárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelylepedék, kábultság, fülzúgás, halvány arcsín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával igen sok esetben hamarosan elmúlik.

— Az aradi róm. kath. magyar elemi iskolában és leánygimnáziumban a beiratások szeptember hó 1—4-ig ejtetnek meg, délelőtt 9—1 óráig. Az I. gimnáziumba a felvételi vizsga és a javítóvizsgák 5-én tartatnak meg. Mivel a törvény értelmében ezen iskolába csak magyar anyanyelvű és róm. kath., ref. és evang. vallású növendékek vehetők fel, a t. szülők a beiratásig rendezzék az esetleges kétséget a nemzetiséget és a vallást illetően. Nem magyar és nem a nevezett vallású növendékek csupán miniszteri engedéllyel iratkozhatnak be ezen iskolába, a t. szülők szept. 1-ig szeressék meg ezen engedélyt. Nem magyar nevű, de mégis magyar anyanyelvű tanulók szülői az illetékes városi hatósággal igazoltassák a beiratódó gyermek nemzetiségét. Igazgatóság.

— Orvosi hír. Dr. Engelberg hazaérkezett.

— Kirándulás Biharba. A Societatea Carpatica Ardeleana aradi Czárán-osztálya a Crisul Neagra forráshoz és a meziadi cseppkőbarlanghoz folyó hó 25—26-án teherautóval kirándulást rendez. Menetirány: Arad, Ineu, Ciuci, Cristor, Vascau, Baita, Beius, Meziad, Fenir, Beliu, Bocsig, Arad. Menettávolság a két napon mindössze 12 km. Viteldij tagoknak 170 lej, nem tagoknak 190 lej. Vezető: Záray Jenő elnök. Jelentkezni lehet péntek délig bezárólag, a Sándor-féle sorsjegyi-irodában, hol az összes tudnivalók közöltetnek. A részvételi díj előre fizetendő.

Kilencszáz dollárért eladta a feleségét

Newyorkból jelentik: Az amerikai Hoboken városkában egy Rost Richard nevű egyén kilencszáz dollárért eladta feleségét Hermann Pál nevű barátjának. Az asszony a vásárba beleegyezett. A hatóságok nem méltányolták azonban a három érdekelt közös megegyezését, mindnyájukat letartóztatták. Rost Richard azzal védekezik, hogy szenvedélyes bélyeggyűjtő s a kapott pénzt bélyegvásárlásra fordította.

— A budapesti színházak heti műsora. Vig-színház (a cirkuszban): Egész héten minden este: hétfő, csütörtök délután: A cirkusz csillaga. — Városi Színház. Kedd este: Gyöngyösbokréta. — Budai Színház. Egész héten minden este: Egy görbe éjszaka. — Royal Orfeum. Egész héten minden este: ...itt a szerelem. — Terézköruti Színház. Egész héten minden este: Szerencsemalac. — Magyar Müszínház. Egész héten minden este: Piros pünkösdi napján. — Jardin. Egész héten minden este: Garret, 2 Cimberley, Ivone—Ivan.

— „Egy leány a sok közül”, a címe Kosáryné Réz Lola új regényének. Egy lány a sok közül közlését az Uj Idők mai száma kezdte meg. A mindig élénk, változatos népszerű rovatok, kereszt-rejtvény, szépségápolás, kertészet, gasztronómia gazdagítja még a magyar uri családok kedvelt heti lapját, amelynek kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrássy-ut 16., bárkinek küld mutatványszámot. Előfizetési ára: negyedévre 200 lej.

— Az ellenség ellensége. Minden ember életét fenyegeti egy ellenség, amely elől sohasincs biztonságban. Mert hiszen ki merné állítani, hogy egész életén keresztül megkímélte a fájdalom — mert ő ez a láthatatlan ellenség. Joggal kérdezhetjük önmagunktól: nincs-e ennek az ellenségnek magának olyan ellensége, amelyik el tudna banni vele? A fájdalom elleni küdelemre, a fájdalom csillapítására vannak szerek, amelyek közül a legközismertebb a piramidon, amelynek kitűnő fájdalomcsillapító hatását, több mint három évtizede elismerik. A piramidon azért olyan elsőrendű fájdalomcsillapító szer, mert a fájdalomérzések feligazított idegközpontját megnyugtatja, kitágítja a véredényeket — főként az agyban — és ezzel lehetővé teszi a vér bejutását az összes szövetekbe. Mindezek a sokoldalú tulajdonságok nélkülözhetetlenné teszik a piramidont a házigyógyászatok részére. Nagyszerű hatást fejt ki mindennemű fájdalom esetében, főként fejfog és fül fájásnál, továbbá izom és ízületi reumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, menstruációs panaszoknál, láz esetén stb. Tekintettel arra, hogy a piramidon megbízhatóan és gyorsan megszüntet minden fájdalmat, valóban az ellenség ellensége.

URANIA

MA, kedden 7 1/2, 9 1/2 órakor

Közkívánatra 2 napig:

A mellékucca.

IRENE DUNNE, JOHN BOLES

Minden előadás keretében föllép a beszélni és számolni tudó élő csodakutya

RIN-RIN-TIN II.

és az akrobata pinosi PIM-PI.

SPORT KÖZLÖNY

Az 1934-35. évi kerületi bajnoki sorsolások az őszi fordulóra

A másodosztály B-csoport, szövetségi díj és ifjúsági bajnoki csoportok sorsolásai

Az aradkerületi bajnokság első osztályának, valamint a másodosztály A) csoportjának sorsolásait már közöltük, alant adjuk a másodosztály B) csoportjának, a szövetségi díjnak, valamint az ifjúsági bajnokság A) és B) csoportjának sorsolásait. A másodosztály B) csoportjának sorsolásába eszszott hibát a szövetség időközben korrigálta és így a helyes sorsolások a következők:

II. osztály bajnokság B) csoport. Szeptember 2.: Virtutea—Banatul, Frontiera—Slavia, Titanus—Vulturul. **Szeptember 9.:** Victoria—Titanus, Slavia—Vulturul, Roata Aripata—Frontiera. **Szeptember 16.:** Victoria—Virtutea, Banatul—Slavia, Vulturul—Roata Aripata, Frontiera—Fortuna. **Szeptember 23.:** Fortuna—Titanus, Banatul—Victoria, Virtutea—Vulturul, Slavia—Roata Aripata. **Szeptember 30.:** Vulturul—Frontiera, Victoria—Fortuna, Roata Aripata—Banatul. **Október 7.:** Virtutea—Slavia, Roata Aripata—Victoria, Frontiera—Titanus, Vulturul—Fortuna. **Október 14.:** Titanus—Virtutea, Victoria—Vulturul, Banatul—Frontiera, Fortuna—Roata Aripata. **Október 21.:** Slavia—Victoria, Frontiera—Virtutea, Fortuna—Banatul, Roata Aripata—Titanus. **Október 28.:** Titanus—Banatul, Frontiera—Victoria, Virtutea—Roata Aripata, Slavia—Fortuna. **November 4.:** Titanus—Slavia, Fortuna—Virtutea, Vulturul—Banatul.

Szövetségi díj. Szeptember 9.: Transilvania—Tricolor, AMEFA—Hakoah, Juventus—CAA, SGA—Intelegerea. **Szeptember 16.:** Transilvania—Hakoah, AMEFA—Juventus, CAA—SGA, Intelegerea—Gloria-CFR. **Szeptember 23.:** Gloria-CFR—Tricolor, AMEFA—Intelegerea, Transilvania—Gloria-CFR, SGA—AMEFA, Tricolor—Juventus. **Október 7.:** Hakoah—Juventus, SGA—Transilvania, Intelegerea—Tricolor, CAA—Gloria-CFR. **Október 14.:** Tricolor—Hakoah, Transilvania—CAA, AMEFA—Intelegerea, Gloria-CFR—SGA. **Október 21.:** Juventus—Transilvania, Hakoah—Intelegerea, Gloria-CFR—AMEFA, SGA—Tricolor. **Október 28.:** Tricolor—AMEFA, Intelegerea—Transilvania, Hakoah—SGA, Juventus—Gloria-CFR. **November 4.:** Gloria-CFR—Hakoah, CAA—AMEFA, Intelegerea—Juventus. **November 11.:** Tricolor—CAA.

Ifjúsági bajnokság A) csoport. Szeptember 9.: Soimi-CFR—Gloria-CFR, Fortuna—Unirea, Intelegerea—Olimpia-PTT, CAA—Astra. **Szeptember 16.:** Gloria-CFR—Fortuna, Unirea—Intelegerea, Olimpia-PTT—CAA, Astra—Soimi. **Szeptember 23.:** Fortuna—Intelegerea, Olimpia-PTT—Astra, CAA—Gloria-CFR, Soimi-CFR—Unirea. **Szeptember 30.:** Unirea—Olimpia-PTT, Intelegerea—CAA, Astra—Gloria-CFR, Fortuna—Soimi-CFR. **Október 7.:**

A Parangul-CFR lehengerelte a SGA-t

Parangul-CFR—SGA 5:1 (4:1)

A két csapat a következő összeállításban állt fel: Parangul-CFR: Kiss, Ujj, Bács—Cenan, Miskolci, Edelstein—Kántor, Schulz, Horvát, Ádám, Dragos. — SGA: Löwenberg—Dragan, Hallbauer (Palásti)—Csányi, Csipai, Nagy—Heller (Tóth), Bellai, Fritz, Metz, Tóth (Várszegi). A petrosani csapat igen nagy-szerű együttes, amely teljesen megérdemelten győzte le a szétesően játszó SGA-t. A 3. p. Ádám lövi az első gólt, melyet az 5. és 10. p. Horváth két pompás góljá követ, majd a 27. p. hendsze miatti 11-esből Tóth révén szépít az SGA. A 39. p. Schulz állítja be a félidő eredményét. Szünet után a játék nivótlan, az egyetlen gólt Schulz szerezte. A győztes csapat teljes egészében pompás, mégis Kiss, Bács, Miskolci, Cenan, Horváth és Dragos játéka emelkedett ki, míg az SGA-ban csak Dragan és Fritz érdemelnek említést. **Biró: Burdan.**

Soimi-CFR—Intelegerea, Gloria-CFR—Olimpia-PTT, Astra—Fortuna, CAA—Unirea. **Október 14.:** Olimpia-PTT—Soimi-CFR, CAA—Fortuna, Intelegerea—Astra, Gloria-CFR—Unirea. **Október 21.:** Gloria-CFR—Intelegerea, Soimi-CFR—CAA, Fortuna—Olimpia-PTT, Unirea—Astra.

Ifjúsági bajnokság B) csoport. Szeptember 9.: AMEFA—Titanus, Roata Aripata—SGA, Hakoah—Tricolor, Transilvania—Juventus. **Szeptember 16.:** Titanus—Roata Aripata, SGA—Hakoah, Tricolor—Transilvania, Juventus—AMEFA. **Szeptember 23.:** Roata Aripata—Hakoah, Tricolor—Juventus, Transilvania—Titanus, AMEFA—SGA. **Szeptember 30.:** SGA—Tricolor, Hakoah—Transilvania, Juventus—Titanus, Roata Aripata—AMEFA. **Október 7.:** AMEFA—Hakoah, Titanus—Tricolor, Juventus

Havaletz Péter nemzetközi viszonylatban is kiváló eredménnyel új diszkoszvető-rekordot állított fel

— Havaletz eredménye a legjobb eddigi atlétikai teljesítmény —

Predeáról jelentik: Nagy és előkelő közönség asszisztált a Károly-kupa atlétikai versenyen, amelyen Öfelsége Károly király is megjelent és a verseny győztesének a díjakat kiosztotta. A nagyszabású meeting legkimagaslóbb eredményét Havaletz Péter, a CAA kitűnő diszkoszvető rekordere érte el, aki

4717 cm.-es dobásával az eddigi legjobb román atlétikai teljesítményt nyújtotta.

Erdménye nemzetközi viszonylatban is pompás és bizonyosra vehető, hogy Havaletz, aki az idén másodízben javít rekordot, rövidesen még vasárnapi eredményét is túl fogja szárnyalni. A verseny eredményei egyébként a következők:

100 méter: 1. Kovács (CAC) 11 mp. 200

A hetedik magyar-olasz atlétikai viadal: 76 67

Budapestről jelentik: Vasárnap bonyolították le a hetedik magyar-olasz atlétikai versenyt, amely magyar győzelmet és három új magyar országos rekordot eredményezett. A verseny eredményei a következők: 100 méter: 1. Sir magyar 105 mp. 2. Toetti olasz 10.7 mp. 400 méter: 1. Tavaramari olasz 49 mp. 2. Barsi magyar 49.3 mp. 800 méter: 1. Lanzi olasz 1 p. 53.3 mp. 1500 méter: 1. Cerani olasz 3 p. 54 mp. 2. Beccali olasz 3 p. 54.8 mp. 3. Szabó magyar 3 p. 55.4 mp. 5000 méter: 1. Kelen magyar 14 p. 55.4 mp. rekord. 110 méteres gát: 1. Kovács magyar 14.6 mp. 2. Valle olasz 14.7 mp. 3. Jávor magyar 15.3 mp. 400 méter gát: 1. Facelli olasz 55.2 mp. 2. Dr. Héjjas magyar. Magasugrás: 1. Bodosi magyar 192 cm. Távolugrás: 1. Dombovári magyar 741 cm. 2. Koltai magyar 725 cm. Rudugrás: 1. Zsuffka magyar 403 cm. rekord. 2. Innocenti olasz 392 cm. Súlydobás: 1. Dr. Darányi 1518 cm. 2. Horváth magyar. Diszkoszvetés: 1. Remez magyar 4838 cm. Gerelyvetés: 1. Várszegi magyar 6767 cm. rekord. Olimpiai staféta: 1. Olaszország 3 p. 29.4 mp.

O Felfőtlen vereséget szenvedett az aradi II. o. válogatott. Az aradi II. oszt. válogatott csapat vasárnap Lupeniben vendégszerepelt és 2:1 arányú vereséget szenvedett a Lupeni CS-től. A győztes gólt a második félidő 46. percében érte el a hazai csapat, míg az aradiak gólját Moise szerezte.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ (Román) Nauheim

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel

Biztos gyógyhatás: sziv

és vér: eringési zavaroknál,

szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsuz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén

Női betegség

a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán fellépett idegkajok (Tabes etc) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas, sós-savas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha, elsőrendű szállodák

Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda, napiénes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

MUSCHONG BUZIASI GYÓGYFÜRDŐ RT. 463 FÜRDŐIGAZGATÓSÁG Buzias (Banat)

—Roata Aripata, Transilvania—SGA. **Október 14.:** Tricolor—AMEFA, Transilvania—Roata Aripata, Hakoah—Juventus, Titanus—SGA. **Október 21.:** Titanus—Hakoah, AMEFA—Transilvania, Roata Aripata—Tricolor, SGA—Juventus.

méter: 1. Kovács (CAC) 23 mp. 400 méter: Jerdache (Graniceri) 51.6 mp. 800 méter: Durdás (Garda Palatului) 2 p. 05. mp. 1500 méter: 1. Manea (Stadiul Roman) 4 p. 20 mp. 5000 méter: 1. Manea (Stadiul Roman) 16 p. 35.3 mp. Magasugrás: 1. Bakó (RS) 172 cm. Távolugrás: 1. Jonescu (Astra, Brasov) 676 cm. Hármasugrás: 1. Schmidt (Olimpia, Brasov) 1278 cm. Rudugrás: Dr. Biró (CAC) 330 cm. Súlydobás: 1. Herold (Astra, Brasov) 1260 cm. (Havaletz 1201 cm.-el második).

Diszkoszvetés: 1. Havaletz (CAA) 4717 cm. országos rekord.

Gerelyvetés: 1. Herold (Astra, Brasov) 5090 cm 4 szer 100 méteres staféta: 1. CAC (Cluj) 45 mp A Károly-kupa pontversenyt az Astra Brasov 34 ponttal nyerte a CAC 32 pontjával szemben.

Végetért a magdeburgi Európa-uszóbajnokság

Magdeburgból jelentik: Az uszó és vízipóló Európa-bajnokságok befejezést nyertek. Eredmények a következők: Vízipóló: Magyarország—Svédország 9:1 (4:1). Németország—Belgium 2:1 (2:1). A toronyugrást a német Stork nyerte, a magyar Vajda 4-ik lett. Az 1500 méteres uszás döntőjét a francia Taris nyerte 20 p. 15 mp.-vel az olasz Costoli előtt, a magyar Lengyel 4-ik lett, míg a magyar Partaki az utolsó helyen végzett. A Smith-serleget és ezzel az Európa-bajnokság pontversenyét a németek nyerték meg 118 ponttal, második Magyarország 72 ponttal. A vízipóló Európa-bajnokság végleges állása a következő: Európa-bajnok Magyarország 6 pont 18:3 gólarány, 2. Németország 4 pont 9:8 gólarány, 3. Belgium 1 pont 5:10 gólarány, 4. Svédország 7:18 gólarány. A vízipóló Európa-bajnokság további helyezési sorrendje a következő: 5. Jugoszlávia, 6. Franciaország, 7. Spanyolország, 8. Csehszlovákia.

O A Gloria-CFR a törpe villámtorna győztese. Vasárnap délelőtt a Gloria-CFR rendezte meg a törpe csapatok részére kiirt villámtornát, amelyre a csapatok nivós és szép játékokat produkáltak és a Gloria-CFR törpei megérdemelten nyerték a villámtornát. Az eredmények a következők: Gloria-CFR—Unirea 2:0 (1:0), Crisana—Transilvania 2:0 (0:0), SGA—Juventus 2:0 (1:0), Gloria-CFR—Crisana 3:0 (2:0), SGA—Tricolor 7:0 (2:0). Döntő: Gloria-CFR—SGA 2:0 (1:0).

O Az RGM-t felszere Lengyelországban. A turázó tünemények munkáscsapat első meccsét Katowitzban játszotta le a Naprzod ellen és a mérkőzés 0:0 gólnélküli döntetlennel zárult.

Az összeforgatott és szerencsés, de nem szerencsésen összeforgatott AMEFA legyőzte a Chinezult

AMEFA—Chinezul 2:1 (0:0)

Macean bíró sipjelére a csapatok a következő összeállításban álltak fel: AMEFA: Bugarin, Reinhardt, Reinholz (Gömöri)—Lingurár, Szabó Béla, Tóth—Cucula (Kovács), Dvorzsák, Magold, Farkas, Kovács (Podrusek). — Chinezul: Leitersdorf—Weisz, Kohl—Nagy (Szutor) Zelenák I., Demetrovits—Szilárd, Zelenák II., Lotter (Nagy), Szutor (Bajusz), Grün.

Az AMEFA kezdi a játékot, amely a teljes első féldőben nivótlanul csapkodó. Az AMEFA-nak nem megy a játék. Chinezul a mezőnyben valamivel jobb, de a kapu előtt egyenrangú. A második féldőben hasonló a játék, de eredmény is adódik. A 19. p. Kovács beadása Farkas elé kerül, aki közelről góloz, de 5 perc múlva sarokrugás után Zelenák I. egyenlít. A győztes gólt a 29. p. Dvorzsák szerzi cselezés után. A 43. p. Tóth 16-oson belül hendszet vét, a bíró 16-oson látta a szabálysértést, amelyért járó büntetést Zelenák I. fölé lövi.

O Vidéki eredmények. Timisoara: Electrica—Venus 2:0 (2:0), Ripensia—CFR 9:0 (4:0), Resita: UDR—Ilsa 2:1 (1:1), Bocsamontana: CS Bocsa—Banatul Timisoara 5:2 (1:1), Bucuresti: Admira—Venus 5:3 (3:1). Reinek játék, a Venus két öngóllal szenved vereséget.

Ottó Ismét az Unversitate tréner. Az AMEFA volt edzője, Eckhardt Ottó, aki két évvel ezelőtt már trenirozta az Unversitáet, az 1934—35. évre ismét a cluji egyetemistákhoz szerződött.

Szép játékkal jó benyomást kellett a CAA Timisoarán

CAT—TAC 6:3 (6:1)

Az aradi atlétacsapat vasárnap timisoarai testvércsapatánál vendégszerepelt és mutatott játékkal megnyerte a közönség tetszését. Miklósi gójjával a CAA-é a vezetés, de Possák egyenlít. A második féldőben Molnár jó két gólt (egyiket 11-esből), majd Raáb, Possák és Schrimpel révén 6:1-re vezet a CAT, amikor a CAA rákapcsol és Miklósi, valamint Schröfer góljaival szépít. A győztes csapatban Vargen, Konrád, Marosi és Possák, a CAA-ban Vass, Kuhucsics, Simon és Matyók érdemelnek dicséretet. Bíró: Petcu.

A győztes csapatban csupán Bugarin, Reinhardt, Lingurár, Cucula és Podrusek érdemeinek dicséretet, a többiek igen gyengén játszottak, de nem is csoda, amikor az évek óta csatárt játszó Gömörít háttérposzton, a háttvéd és balszélső Kovácsot jobbszélen szerepeltetik. A Chinezulban a védelem jó, főleg Weisz, a hallfisor pedig a mezőny legjobb csapatrésze, különösen Zelenák I. és Demetrovits. A csatársor itt is gyengéje az együttesnek.

O Egyéb aradi eredmények: SGA ifj.—Unirea ifj. 3:0 (0:0), Stern gyár—Unirea old-boys 1:1 (0:0), Alimentatie—Slavia 4:1 (1:0), Crisana—CS Lyra 8:0 (3:0), CAA törpe—Banatul 4:1 (2:0), CAA törpe b—Titanus törpe 3:1 (1:1), Banatul—CAA II. 9:3 (4:0).

O A debreceni négyes torna elsőnapj eredménye. A Debrecenben lebonyolításra kerülő négyes torna első napján a következő eredmények adódtak: Vienna—Hungária 3:1 (2:1), Bocskai—SK Russj 4:0 (2:0).

A tökéletes fizura előkelő és hódító megjelenést kölcsönöz Önnek

Használjon mindig „Gomina Argentine-t” s olyan jól lesz fésülve, hogy egész nap nem kell újból rendezgetni a haját. A reggeli frizura mindvégig fényes és tökéletesen rendezett marad. Ez a hajrögzítő szer nem tartalmaz olajos vagy zsíros anyagokat, amelyekből korpa képződnek és amelyek hajhullást okoznának. A „Gomina Argentine” nem pótolható semmiféle más szerrel, mert az előnye utólérhetetlenek. Tegyen próbát még ma ezzel a csodaszerrel. A „Gomina Argentine” kapható országsszerte az összes jól felszerelt illatszertárakban és drogériákban.

gomina argentine

Erősen fokozzák az aranybányák termelését. Bucurestiből jelentik: A kormány az aranytermelés növelése érdekében nagyszabású tervet fog megvalósítani. Az állami aranybányák adminisztratív ügyeit kezelő vállalat átveszi a kitermelését azoknak az aranybányáknak, amelyeknek mostanig az állam ráfizetett. Az új magánvállalat a kormány felhatalmazása alapján már több szerződést kötött, amelyeknek alapján néhány állam aranybánya kitermelését vezeti. Természetesen az állam is érdekeltséget vállal az említett magánvállalatnál, hogy annak működését behatóan ellenőrizhesse.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon tartózkodott a bucuresti-i országos árumintavásár kormánybiztosa

— Harminc százalékkal leszállították a helydíjakat —

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a jövő hónapban 6-tól 30-ig Bucurestiben nagyszabású kiállítás és ipari mintavásár lesz, a melynek rendező-bizottságába beválasztották a romániai legnagyobb iparvállalatok főnökei, vezetői, az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek elnökeit és más országosnevelő közgazdasági ténnyezőket. Közöttük szerepel báró Neuman Károly dr., a Neuman Testvérek r. t. aradi nagy ipartelepek elnökgazgatója is. A mintavásár kormánybiztosa Popescu Cézár, aki napok óta Erdélyben tartózkodik, hogy közvetlen munkával segítse elő az erdélyi és bánági legnagyobb iparvállalatok részvételét az ország gyáripárát reprezentáló nagyméretű kiállításon. Popescu Cézár kormánybiztos szombatán Timisoarán tartózkodott, ahol tanácskozássra hívta össze a Gyár- iparosok Országos Szövetsége ottani fiókjának vezetőit és az iparvállalatok tulajdonosait és képviselőit. Timisoaráról Aradra jött át a kormánybiztos, aki felkereste az aradi Kereskedelmi és Iparkamarát, ugyszintén az iparfelügyelőséget is, ahol részletesen tájékoztatták a már lapunkban ismertett helyi előkészítő munkálatokról és arról a gyűlésről, amelyet a múlt hét folyamán tartottak meg az aradi közgazdasági társadalom reprezentánsai a kamara önkéntes összehívása alapján. Popescu kormánybiztos, aki egyik vezérigazgatója a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak, meglepéssel konstataálta, hogy az aradi kamara sürgős felhívás nélkül is megindította az akkót, hogy minél több aradi és környékbeli kiállító vegyen részt a mintavásáron.

Sajnálattal állapította meg azonban, hogy az itteni kisiparosság a mostoha pénzügyi viszonyok miatt alig bír résztvenni a bucuresti-i mintavásáron. Hogy a részvételt megkönnyítse számukra, már is igé-

retet tett a kiállítási helydíjaknak 30 százalékkal való leszállítására.

Ez a jelentős engedmény bizonyára buzdítólag fog hatni a kisiparosokra. Popescu Cézár vezérigazgató már elutazott Aradról, hogy a többi jelentős gazdasági centrumokat is felkeresse.

Huszonegy ország harca a londoni gabonakonferencián

Az északamerikai Egyesült-Államok nyolcvannégy millió bushelről önként leszállította buzakivitelét tíz millió bushelre.

A világ összes mezőgazdasági államai rendkívüli várakozással kísérik a Londonban tegnap megnyitott gabona világkonferenciáról szóló híreket. Az a célja a tanácskozásnak, hogy a szárazság miatt lecsökkent gabonatermés ki- és bevitelét arányosan osszák el egymás között a különböző termelő országok. Már most megállapítható, hogy a konferencián résztvevő 21 legnagyobb ország megbízottjainak óriási nehézségeket kell leküzdeniök, mert az államok között elkeseredett harc folyik terméfeleslegüknek más államokba való értékesítéséért. Ezt a visszatartó egyenetlenséget szeretnék megszüntetni és ennek érdekében a legerősebb export államok még áldozatokra is hajlandók. Például az Északamerikai Egyesült Államok delegátusai kijelentették, hogy az államaik számára megállapított 84 millió bushel (egy bushel valamivel több mint 35 liter) kiviteli kontingens helyett megelégszenek 10 millió bushelrel, mert az USA és Kanada területén az abnormális hőség miatt az idén különben is nagyon rossz a buza termés. A tanácskozáson Románia, Jugoszlávia és Magyarország is képviseltetik magukat.

— Zürichi zárlat: Berlin 120.30, Ámszterdam 207.6250, New-York 302.7, London 1542, Milánó 26.30, Prága 12.7250, Belgrád 700, Bucuresti 308, Varsó 57.90, Bécs 72.75.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

A nálunk „befagyott” külföldi követeléseket is meg akarja szerezni a pénzügyminiszter a huszmilliárdos belföldi kölcsön számára

A felhasználatlanul heverő tőkéknek az állami kölcsönbe való befektetésére is számítanak

Az egész ország pénzügyi közvéleményét hetek óta foglalkoztatja a belföldi, több milliárdos állami kölcsön kibocsátása. Ugyanis ezzel a körülbelül husz milliárd lejes új kölcsönrel véglegesen rendezni akarják az állam belföldi tartozásait, másrészt pedig több millió lejt akarnak állami építkezésekre, új utak megépítésére, a legfontosabb forgalmi eszközökre, többek között a Dunán, a Dnyeszteren, a Visztulán átvezető hidakra, új vasútvonalakra, többszáz iskolaépületre és más nagyfontosságú középületre fektetni, hogy ezáltal sok évről munkát adjanak az ország lakosságának.

A hatalmas kölcsön előkészítésére már hetekkel ezelőtt bizottságot szervezett a kormány és ez a delegáció behatóan tanulmányozza a különböző európai államokban legutóbb kibocsátott kölcsönök feltételeit, mert a már bevált rendszernek akarja most követni. A most kibocsátandó kölcsön két részből fog állni. Az egyik kölcsönrel az állam összes belföldi adósságait úgy rendezné, hogy kamatozó kötvényeket bocsátana ki. A másik kölcsön összegéből teljesítené a fenti óriási állami munkálatokat. A kormány kedvezményben akarja részesíteni azokat, akik kölcsönkötvényeket jegyeznek és már előre is biztosítja őket arról, hogy az állam pontosan eleget fog tenni kamatfizetési kötelezettségeinek. Az európai államok által legutóbb kibocsátott járulékos (prémiumos) kölcsönöket tanulmányozza, mert az ilyen kölcsönök nem okoznak túlnagy kamatterheket az államnak, másrészt pedig a prémiumok beszámításával azoknak kamatozása rendkívül előnyös.

Hogyan bírja előteremteni a kormány a mai nehéz gazdasági viszonyok között ezt a 20 milliárd lejes belföldi kölcsönt? — ezt kérdezik a fővárosi és pénzügyi körökben, amióta a kölcsön kibocsátásának híre a sajtóba jutott. Mindenki nagy pénzhiányról panaszkodik, tehát az ország vezetői képesek-e összehozni az említett milliárdokat?

A pénzügyi helyzetünket jól ismerő, beavatott személyek azonban máris biztosítottak látják a 20 milliárd lejes kölcsön sikerét, amelynek számára a pénzügyi kormányzat nemcsak belföldi magánosok, vállalatok, és nagy részvénytársaságok által összegyűjtött és mostanig felhasználatlanul maradt milliárdokat igyekszik a kölcsön-akcióba bekapcsolni, hanem a Romániával évtizedek óta szoros összeköttetésben álló külföldi pénzcsoporthoz is megpróbálja a kölcsönt eljuttatni. A kormány már meg is kezdte az erre vonatkozó tárgyalásokat.

Nálunk ugyanis több milliárd lejt követelünk van az angliai, németországi, magyarországi, csehszlovákiai nagy gyárvállalatoknak, amelyek tudvalevőleg hosszú idők óta szállítanak nekünk iparcikket és nyersanyagokat.

Amióta nálunk is devizaátutalási tilalom van,

Olcsó lesz bucaresti tartózkodása,

ha elutazása előtt

„Europa”-hotel és étterem-szelvényfüzetet vásárol.

Szobák elsőrendű szállodákban, reggeli, ebéd és vacsora szabad választás szerint a legjobb bucaresti vendéglőkben. — Az árakban az összes borralalók bennfoglaltnak.

Szelvényfüzetek kaphatók:

a Sándor (EUROPA) hivatalos menetjegyirodában

Bulev. Regina Maria 10.

A megyei prefektúrával szemben. 465

CONSUM tagok készpénzárán 6 havi részletre vehetnek részt.

a romániai vállalatok és magánosok nem bírják kifizetni külföldi tartozásaikat, amelyeket szaknyelven „befagyott tőkéknek” neveznek. Az angol, cseh és német szövetségeseknek a román vegyipari exportáló német Farbenindustriennek, a cseh és magyar textilgyáraknak több milliárd lejt befagyott követelésük van itt és hogy ezeket a milliárdokat részben megmenthessék, az utóbbi másfél év alatt több gyárat alapítottak ittmaradt tőkéjükből. Legutóbb például a világhírű Mauthner-féle konzern újból 250 szövetséget juttatott el a halmi-i vámhivatalhoz, hogy Satumaren új textilgyárat szereljen fel befagyott követeléséből. A szövetségek speciális engedély nélkül jutottak be az országba és ezért most vizsgálat indult meg, amely miatt a fenti világcég megbizottja a kormánnyal kezdte meg tárgyalásait.

Ha a belföldi tőkecsoportok simán eleget tesznek a kormány kérésének és befagyott követeléseik nagy részét a kibocsátandó kölcsön kötvényeibe fektetik és ha a belföldön felhasználatlanul heverő, közel 12 milliárd lejt is sikerül bevonni az akcióba, úgy az állam több évtizedre teljesen elvetette nyomasztó adósságainak gondját és olyan hatalmas építési akció kezdődik, amilyenre eddig csak a legjobban vezetett országokban volt példa. A kölcsön kibocsátásának időpontját először szeptember 19-re tervezték, a ma érkezett jelentés szerint azonban csak októberben bocsátják ki a felhívást, mert az összes részleteket a legfontosabban akarja kidolgozni a kiküldött bizottság.

Ujabb zavar a román-magyar kereskedelmi forgalomban. Bucurestiből jelentik: Tudvalevőleg a nemzeti export-import bizottság Magyarországot is besorozta azon külföldi államok közé, amelyekkel szemben — összehasonlítva a tavalyi utolsó évnegyed importját — husz százalékkal csökkentette az áru- és nyersanyag behozatalt. Ez az elhatározás újból megnehezítette a magyarországi iparcikkeknek hozzánk való jövetelét és ezért a magyar gyáripár megbizottjai tárgyalásokat kezdtek a bucaresti-i illetékes körökkel az akadályok elhárítása céljából.

Szeptember 5-ig lehet jelentkezni az aradi Mezőgazdasági Kamara buzaversenyére. Mint már részletesen jelentettük, az aradi Mezőgazdasági Kamara 3 vármegyére kiterjedő buzaversenyt rendez. Most azt közlik velünk, hogy azok, akik a versenyen részt akarnak venni, szeptember 5-ig küldjék be a buzamintát a Kamarába.

A lej árfolyama a külföldi magánforgalomban. Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy a lej a külföldi tőzsdéken a magánforgalomban javult. Most azt jelentik, hogy Svájcban 2.35—2.45-ös az árfolyam, a párisi magánforgalomban 11.60-as, Bécsben a lejdevisa árfolyama 4.25—4.35-re szilárdult, a lejbankjegy 3.10. Prágában pedig 18.15 csehkoronát adnak 100 lejért.

Jó gabonatermés a Székelyföldön. Odorheiről jelentik: A székelyföldön a buzacséplés jórészt befejeződött és az eddigi megállapítás szerint átlag holdankint 8 mázsás termés van. Az őszi árpa aratását már befejezték és holdankint 10 mázsa termés, míg a tavaszi árpát holdankint 15 mázsára becsülik.

Rövidesen megjelenik a banktörvény végrehajtási utasítása. A fővárosban elterjedt hírek szerint a napokban kibocsátják a banktörvény végrehajtási utasítását, amelyet a Legfőbb Banktanács már átvizsgált és a miniszter elé terjesztett, aki néhány nap múlva áttanulmányozza a javaslatot, átküldi a törvényelőkészítő bizottságnak és az fogja kibocsátani.

Törvénnyel akadályozzák meg az új gyárak elszaporodását. Tudvalevőleg az import megnehezítése óta egymásután kisebb-nagyobb gyárvállalatokat alapítanak, amelyek túlnagy versenyt támasztanak a régi ipartelegeknek és ezt a kormánykörök nemzetgazdasági szempontból helytelenítik. Bucuresti-i jelentés szerint felmerült az a terv, hogy törvényrendelettel fogják megakadályozni az új gyáralapításokat, mert a belföldi tőke túlzott mértékben felaprózódik.

Prima szállótermés Moldovában. Mint Iasi-ból jelentik, a rendkívül kedvező időjárás miatt Moldova híres szőlővidékein, többek között Cotnaron kitünő bortermést várnak, amelyet a legutóbbi esőzés még inkább megjavított.

Emelkedett a bankjegyforgalom. A Banca Nationala — az augusztus 4-iki heti kimutatás szerint — belföldön 195.78 és fél kg-szinaranyat vásárolt 21.754.010 lej értékben. Ugyanekkor a devizakészlet is 15 millióval növekedett, vagyis a bankjegyfedezet összege 37 millióval emelkedett 10.176.361.110 lejre. A forgalomban levő bankjegyek összege 106 és fél millióval 20.915.467.660 lejre emelkedett, míg a látraszóló kötelezettségek végösszege 62 millióval növekedett, vagyis a bruttó bankjegyforgalom emelkedése 168 és fél millió lejt. Ilymódon a fedezeti arány közel egy ezredéssel 35.64 százalékra, míg a szinarany fedezeti aránya több mint egy ezredéssel 35.51 százalékra csökkent. Az egyéb devizakészlet 23 és fél millióval 20.695.978 lejre csökkent. Augusztus első napjaiban utalta át a Banca Nationala az elmaradt Desvoltarea kamatszelvevények párisi egyezmény szerinti fedezetét, ami által az államadósságok devizatartaléka 54 és fél millióval 2.430.907 lejre csökkent. A pénzügyminiszterium girószámlájának egyenlege 158 millióval 445 millió 742.639 lejre emelkedett.

APAD A MAROS

Több, mint két métert esett a vízállás a vasárnapi és hétfői nap folyamán

Általános érdeklődést keltett annak a rendkívül természeti tüneménynek lefolyása, amely a szombati nap folyamán a Maros aradi szakaszánál volt észlelhető. Amint az Aradi Közlöny beszámolt róla, a felhőszakadások miatt hirtelen megduzzadt szökővíz egysejre közel két méternyit nött és a váratlan vízáradat számos helyen sok kárt okozott a mezőgazdasági tanyákon. A szokatlan vízszint-emelkedés a szombati koradélelőtti óráktól kezdve, a késő-esti órákig volt észlelhető a Maroson, míg aztán a folyam láthatólag rohamosan apadni kezdett, hogy hétfőre újra a rendes vízszintet jelző zéró alá süllyedjen a víz magassága.

Aradváros mérnöki hivatalának vízjelző szolgálata a hétfő-déli késői órákban jelentette, hogy a Maros vize továbbra is rohamosan apadó tendenciát mutat, úgy, hogyha újabb felhőszakadások nem sújtják a folyó felső szakaszát, a strandolók ismét zavartalanul élvezhetik a folyam megtisztult, hűs habjait.

Fizessen elő, vagy vegye meg naponta a legnagyobb magyar lapot, a budapesti

UJSÁG-ot.

A világ minden eseményéről pontosan informálja. — Allandó munkatársai az irodalom és ujságírás kiváló szakemberei:

Kóbor Tamás Pünkösti Andor,
Márai Sándor, Waller Jenő,
Zsolt Béla, Szöllősi Zsigmond,
Nagy Endre, Szomoróy Emil,

Minden pénteken külön rádiómelléklet európai műsorról. — Minden vasárnap mélynyomású képes melléklet. — Allandó rovat asszonyok és gyermekek számára. — Háztartási rovat elsőrendű ételreceptekkel. Kérjen ingyenes mutatószámot:

UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, 62. Postafiók 282.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő ujságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálló ujságárusánál.
A „Carlton” szálloda ujságárusánál.
A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy ujságbódében.

LEGUJABB

Kölcsönpénzzel indult hazafelé a sztratoszféra legujabb hőse

Cosyns professzor 800 méter magasságból ejtőernyővel ugrott ki a gondolájából — A tudós első nyilatkozata —

Repülőgéppel, autón és vonaton rohantak az ujságírók a megkerült belga tudósok után

Belgrádból jelentik: Az éjszakai órákban érdekes jelentéseink érkeztek Cosyns professzor és társa leszállásának körülményeiről. Mint most kiderült: a professzor még sem ért simán földet. Cosyns ugyanis Zemavlis község közelében, amikor a ballon már nyolcszáz méterre közelítette meg a földet, ejtőernyője segítségével kiugrott a gondolából. A professzor vakmerő ugrását abszolút szélcsendben tette meg és így kiszámított helyre pontosan földet ért. Percek alatt levetette magáról az ejtőernyőt és sietett összegyűjteni a közelben tartózkodó földműveseket, hogy a léggömb leszállásánál segítségére legyenek. Így történt azután, hogy minden baj nélkül érkezett le a földre a léggömb.

A mai napon a községet megrohanták az ujságírók. Repülőgépen, autón és vasuton siettek a professzor meginterjúvolására. A reggeli órákban csoportosan állottak háza körül, azonban Cosyns nem mutatkozott. Később egy cédulát küldött ki, amelyre azt írta, hogy azért nem fogadhatja a hírlapírókat, mert még nincsen megborotválkozva, már pedig a földi etikett megkívánja a borotválkozást.

Nagynehezen kerítettek számára borotvát a községben, amellyel megborotválkozott és azután fogadta az ujságírókat.

— Az utam tűrhető volt — mondotta — azonban a leszállás nem volt éppen kellemes. Bántott rádióm elromlása, mert állandóan hallottam barátaim előre megbeszélte hívójeleit vévőkészülékemen, de képtelen voltam rájuk válaszolni. Amikor kétezer méterre voltunk a földtől, gondoltam arra, hogy

a magunkkal hozott 15 ejtőernyővel sorban leengedem műszereimet és azután segédemmel együtt kiugrunk.

azonban a tervet megváltoztattam, mert a szél erőssége megszűnt. Nyolcszáz méterről azután magam ugrottam ki a gondolából. A levegő sokszor tűrhetetlen volt, mert az oxigén-

génpalackok nem működtek kifogástalanul. Utammal különben tudományos szempontból rendkívül elégedett vagyok.

Cosyns professzor kénytelen volt pénzt kölcsönkérni a belgrádi belga konzultól, tekintve, hogy jugoszláv valutával nem rendelkezett és így a konzul 2000 dinárt küldött a professornak, akinek most már Belgiumból is jeleztek újabb pénzküldeményt.

Inzultáltak Mandzsuriában a szovjetunió követét

Egyre fenyegetőbb a helyzet Japán és a szovjet között

Párisból jelentik: Az amugy is végletekig feszült orosz—japán helyzet tegnap óta ismét súlyosbodott. A moszkvai Tas-iroda jelentése szerint,

Slavutzky szovjetkövetet Uknadu mandzsuri állomáson súlyosan inzultálta a mandzsú rendőrség egyik tisztviselője,

Kostomarov, volt orosz fehérgárdista, aki mandzsú szolgálatban áll.

Slavutzky a keletkínai vasuton utban volt Moszkva felé, amidőn Uknadu állomáson Kostomarov vonatvizsgálatot tartott. Amidőn a szovjetdiplomata kocsijához ért, igazolásra szólította fel Slavutzkyt, aki

követi minőségére hivatkozva, az igazolást megtagadta.

A két ország között szóváltás keletkezett, mely csakhamar tettelegességgé fajult, majd Kostomarov rendőrökkel elvitette Slavutzkyt. Az állomási rendőrség hivatalos helviségében Slavutzkyt ismét inzultálták és félóraig tartották fogva.

Slavutzky Chabarovskában azonnal jelentést tett az öt ért inzultusról, mire moszkvai utasításra a charbini mandzsú ügyvivőnél erélyes jegyzékben tiltakozását fejezte ki a szovjetkormány és

a legteljesebb elégtételt, valamint Kostomarov kiszolgáltatását követelte.

A japán katonai körök követelik, hogy a keletkínai vasut átvételére irányuló és legutóbb félbeszakított tárgyalásokat a lehető leggyorsabban fejezzék be. A Foreign Office véleménye szerint

Washingtonból jelentik: Al Capone, a világhíres amerikai gangsztert ma az Ördög Szigetre szállították. Ez Amerika legbiztosabb fegyháza és remélik, hogy a gangszter vezér innen nem juthat ki. A vonaton, amelyet fegyveres őrök leptek el, több szeszcsempész vezért szállítottak, akik valamint nagy ellenfelei voltak Al Caponének.

Al Capone az Ördög-szigeten

Washingtonból jelentik: Al Capone, a világhíres amerikai gangsztert ma az Ördög Szigetre szállították. Ez Amerika legbiztosabb fegyháza és remélik, hogy a gangszter vezér innen nem juthat ki. A vonaton, amelyet fegyveres őrök leptek el, több szeszcsempész vezért szállítottak, akik valamint nagy ellenfelei voltak Al Caponének.

a Távolkeleten kialakult helyzet akut háborús veszedelem stádiumába jutott.

Itt úgy tudják, hogy a szovjetkormány a mandzsú hatóságok erőszakos cselekedeteit a legenergikusabban visszautasítja. Amennyiben ez a visszautasítás a szovjet részéről katonai lépésekre vezetne, úgy azonnal életbe lép a Manzsukuo és Japán között megkötött katonai egyezmény és Japán katonai csapatokat küldene Mandzsukuo megsegítésére.

ami egyet jelentene a japán—orosz háború kirobbanásával.

A Foreign Office úgy tudja, hogy egy orosz—japán háború esetében a washingtoni kormány ultimátumot intézne Tokióhoz.

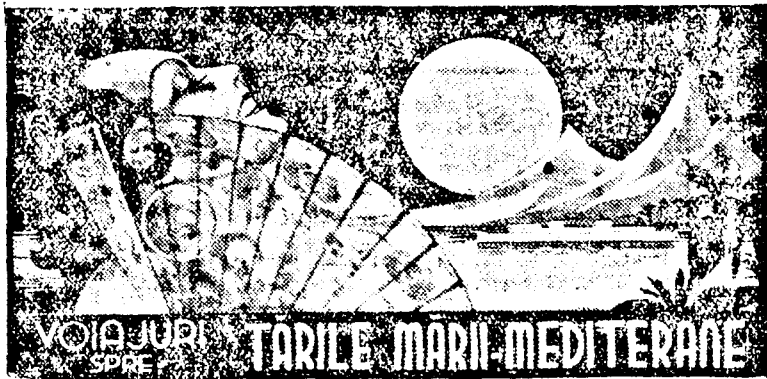
Rádió műsor

— Romániai hírszolgálat. —

KEDD, AUGUSZTUS 21.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Sibiceanu-zenekar. 21.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.30: Könnyű lemezek. — Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: „Tehetség a falu népe között.” 11.40: „Az édesanya a költészetben.” 13: Déli harangszó. 13.05: Bárdos Edit zongorázik. Csillei Livia énekel (zongorakísérettel). 14.30: Az államrendőrség fuvózenekara. 17: Asszonyok tanácsadója. 18: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri Kain Kató. 18.40: „Két évszázad tüzvész.” Lovil Károly előadása. 19.10: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 20.15: „Milyenek voltak az avarok.” 20.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22: Hírek. 22.20: Vere Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál éneke. 23.15: Időjárásjelentés. 23.20: Zsámboki Miklós gondolkodik. 24: Az amerikai National Broadcasting Company kérésére Amerikának közvetített Szent István-napi műsor visszafelvételei. 0.30: Nógrády Guidó jazz-zenekarának műsora. — Bécs. 12.30: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.15: A heiligenkreuzi fiúénekkar. 17.40: Siedek Lissy hegedül. 18.40: Spanyol lemezek. 20.20: Wacek fuvózenekar. 22: A szimfonikusok lengyel hangversenye. 23.50: Bécsi kamarazenekar 1—2: Lemezek. — Belgrád. 19.30: Schmatova énekesnő dal estje. 20.10: Népdalenyelvek. 20.30: Haydn; Négyes. 21.20: Jankovics Sztajone énekel. 21.50: Hangjáték. 22.30: Rádiózenekar. 23.15: Petrovics Dragi népdalok énekel (zenekarral.) 23.45—0.30: Tánclemezek. — Köln. 13.05—15.30: Kedveit lemezek. 16.20: Népdalok lanttal. 17.05: Szórakoztató zene. 20.30: Rieben sahr zongoraművész. — Leipzig. 7: Torna. Könnyű zene. 13: A rádiózenekar szórakoztató játéka. 14.10: Német operák lemezei. 17: Rádiózenekar. 19.20: Mandlin-est. 20: Lange: A derék férfi magára csak utólag gondol, légvédelmi hangjáték. 21.10: Szórakoztató és tánczene balajajka- és énekszóval. — Milano. 18: Lemezek. 18.10: Doreno-zenekar. 21: Lemezek. 21.45: Mascagni: Si, háromfelv. opera. Opera után tánczene. — Palermo. 21.45: Flotow: Márta, négyfelv. opera.

Olasz vakáció utazások a német afrikai vonal szép hajóival.

Utárány: Hamburg—Rotterdam—Antwerpen—Southampton—Lissabon—Cintra—Ceuta—Malaga—Palma de Mallorca—Valdemosa—Genua. ☉ Teljes részvételi díj Lei 16.000. ☉ Kirándulások az összes érintett kikötőkben tehetőek. Legközelebbi indulás D. „Unsambara” szeptember 1-én. D. „Tanganjika” szeptember 29-én. D. „Njassa” augusztus 11. meglett. ☉ Egy testőri, nagyon a ánlható és olcsó Földközi tengeri utazás. ☉ Prospektus és felvilágosítás

Hamburg—Amerika Linie képviselőténél: 461.

Künstler Utazási és Vizumirodában Arad Bulev. Regina Maria 24. szám

Indián védjegyű original **Syracuse** csapágyfém felül minden más csapágyfém, kapható az ország minden nagyobb vaskereskedésében és műszaki üzletében.

Pozsony, 11.25: Magyar hírek. 13.15: Lemezek. 14.40: német és magyar hírek. 18.40: Lemezek. 19: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. Madách Imre méltatása. Jelentek az Ember tragédiájából. Antal Sándor: Madách és magyar kulturánk. 23.45—24: Magyar hírek. — Róma. 18.10: Vegyes zene Milanóból. 21.10: Lemezek. 21.45: Schubert: Pisztráng-ötös. Utána Senes Mária délamerikai dalokat énekel. 23: Táncczene. — Varsó. 13.10: Könnyű zene. 14.20: Könnyű zene. 18.15: Brahms: Amoll vonósnyegyes. 19.15: Mossakowsky énekes ária-estje. 20.15: Jónás zongoraművész jó játéka. 21.35: Lemezek. 23.45: Táncczene.

SZERDA, AUGUSZTUS 22.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Casana György cselőzik. 22: Demetrescu Aurélia énekel. 22.30: Metani C. klarinétos. 23.30: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Csokonai bucsuja a debreceni kollégiumtól.“ 11.40: „Kézimunkák öszre.“ 13: Déli harangszó. 13.05: Virány László szalonzenekara. 14.30: Ákom Lajos vokálkvintettje. 16.30: A rádió diákielőadása: „Édesanyánk“ 17.10: „Szerencsés utat.“ 18: „Mosolyog az élet.“ Révész Béla elbeszélése. 18.30: Kreszné Drewett Nóra zongorázik. 19.10: „A szerelmes Kiszaludó Sándor.“ Gálos Dezső dr. előadása. 19.40: Háromy Imre magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 20.50: Színműelőadás a Studióból. „A hóhcsi Cupido.“ Színmű egy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. 21.40: A Mándits jazz-zenekar műsora. 22.25: Hírek. 22.45: Melles vonósnyegyes. 23.50: Hanglemezek. 0.30: aradi Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Lemezek. 14.10: Lemezek. 15.10: Művészlemezek. 17.40: Lemezek. 18.50: Zuber Mária szoprán éneke. 20.40: Rádiózenekar. 24: Duakler Vilmos cselőzik. 0.25—2: Állás-talanok zenekara. — Belgrad. 19.30: Rádiózenekar. 23:

Vendéglői zene. 23.50—0.30: Táncczene. — Breslau. 13: Könnyű zene. 18.35: Saller Hanna azt énekel. 22: Hüsch Gerhardt Kilpinen Yrjö dalait éneki a rádiózenekar közreműködésével. — Deutschlandsender. 13: A Hitler-üfuság hangversenye a berlini rádiókiállításból. 19: Niemann Walter Béla című művét zongorázza. 24—1: Joost-táncczene. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.45—15: Lemezek. 16.15: A 14. gy. e. zenekara. Cseh szerzők könnyű zenéje. 19.45: Lemezek. — Leipzig. 7: Torna. Reggeli zene. 13: A drezdai filharmonikusok vegyes hangversenye. 17: Ifjúsági óra dalokkal és elbeszélésekkel. 19.15: Szórakoztató zene. 20.35: Wagner Richard, a német forradalmár. 22: A szimfonikus hangversenye. — Milano. 18.10: Kamarazene. (Carmi és Cropsopi művészek előadása.) 22.30: Szimfonikus hangverseny a Massenzio-bazilikából. — Pozsony. 11.15: Magyar hírek. 14.30: Lemezek. 14.40: Német és magyar hírek. 18.50: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 23.45—24: Magyar hírek. — Radío-Paris. 20.45: Mozart: Szókratész a szerályból, opera, közvetítés Vichyből. — Róma. 18.10: Kamarazene Milanóból. 22.10: Lemezek. 21.45: Gomez: Gaurany négyfelv. opera. — Varsó. 13.10: Népzene lemezek. 14: Könnyű zene. 17: Jazz dalok. 18.15: Mezzoszoprán- és cselőző. 20.15: Lemezek. 21.12: Könnyű zene mandolin-karral. 23.15: Táncczene.

KÖNYVEK

A „Lingua Nyelvkönyvek“ sorozatában jelent meg dr. Honti Rezsőnek, a József Műgyetem olasz lektorának gyakorlati olasz nyelvtana. Ez az első eredeti magyar kézikönyv az olasz beszéd és irodalmi nyelv elsajátítására, mely nemcsak magánhasználatra, hanem tanfolyamok számára is készült. Nyelve a tősgyökerezés, az elvont, ugynevezett iskola-dialektustól mentes olasz nyelv, a tiszta toszkánai kiejtés mindvégig pontosan meg van jelölve. Modern kivitelű félévazonkötésben 144 lej postán utánvétellel franko a Lepage könyvkereskedésben Cluj. Kérje a Lingua nyelvkönyvjegyzékét.

Patter: „A kártyajáték művészete“ az általánosan érvényesnek elismert játékszabályok kézikönyve, mely a játékpéldákkal és kimerítő magyarázatokkal ellátott modern új kézikönyve az összes kommersz kártyajátékoknak. A könyv Lingua kiadásában jelent meg. Az öt részre osztott kártyakönyv önálló, külön magában is teljes füzetek követezőképp vannak beosztva. I. füzet. A kontraktbridge. II. füzet. A rummy és bridge-rummy, valamint aukcion-bridge. III. Az örökszép tarokk, kaszinó, és ecarte. A IV. füzet. Az alsós és lórum. V. rész a Piquet, Preferenz, valamint a népszerű tartit, snapszert, máriást és lórumot, valamint a többi számos kommersz kártyajátékokat magyarázza. A teljes mű ára 150 lej. Az egyes részek külön is kaphatók 30 lej bolti árban egyenként Lepage-nál, Cluj. Postán utánvétellel.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 2 lei.** :: szó 2 lei. ::
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

NYUGD JAS uriember, keresi anyagilag független urind érdek nélkül barátságát. Válasz „50“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéretik. 3389

„Most vagy soha“ jellegre levél van, kérem átvenni az Aradi Közlöny fiókjában.

ALKALMAZÁS.

ÓNALLO masamódnó vidékre mielőbbi belépésre kerestetik. Jelentkezni lbia, Bul. Reg. Ferdinand 31. 3387

Pálinkafőzést elvállal Suciu, Strada Gr.v.101 115. 3394

LAKÁS.

KIADÓ 1—2 személy részére különbejárati butorozott szoba fürdőszobával esetleg teljes ellátással. Bul Carol 81. I. em 3250

Háromszobás, hallos, modern uccai lakás és egy üzlethelyiség kiadó. Cim Str. Eminescu No. 10. 3332

Háromszobás, alkovos, modern komfortos lakás, nagyon olcsón kiadó. Str. Romanului 18., II. em. 408

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KERESTETIK vasrögtörőhenger jó állapotban, alkalmi vételre. Cim: Jud. Timis-Torontál, Mánatur gazdasági telügye-lőség. 3279

ROVID bécsi zongora, olcsón eladó. Parfumeria Clara, Str. Brancovici 2. 3389

ÜZLETBERENDEZÉS. állvány, üveg-szekrény, péstár, 2 puít eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3348

Eladó: Szép 350x250 ebédli perzsaszőnyeg, házi perzsa összekötők, modern dió-háló, gyapjufonal perzsaszőnyeg csomózó-hoz, tükrök, előszobafalak stb. — Kerestünk ügyes szőnyeg-szövő leányokat. — Kerestünk ebédliet, hálószobákat, szalngarnitúrát, antik és moderna butorokat, ezüstöket, díszárgya-kat, irógépet, varrógépet stb. „ARS“ bizom. üzlet Str. Eminescu 80. (Ortutay-palota.) 324

FIGYELEM. Börgarnitúrák 5000 lejtől, cseresznye ebédli, uriszoba, fehér konyha 1800 lei, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószobák 8500-tól, szőnyegek, 6 es 12 személyes ezüst, irógép, schöberll fotel, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tímisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Feltűnő olcsó házeladás!

Belváros központjában 1x5 és 1x4 szobás, fürdőszobás lakású uri ház 380 000 lejtért. — Városház közelében egy szép háztelek, valamint a vasúti állomás közelében 2x2 szobás lakású magasszöldszintes, részben alapincézett ház 270.000 lejtért. Ezen kívül több bér- és magánházak olcsón eladók. BOROSS-ügynökségnél, Str. Bratianu 21. sz. alatt.

ELLÁTÁS.

Budapesti isr. uricsaládnál — Városliget közelében — 10—14 éves leányka a következő tanévben gondos ellátást és felügyeletet találhat. Érdeklődések „Hasonkoru pajtás jellegre a kiadóba.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

OKTATÁS.

Internatul de fete evreiesc.

Isr. Leányinternátus felvesz bentlakó növendékeket. Kiltűnő ellátás és correpetálás. Prospektust küld: Steiner, Strada Iosif Vulcan 4.

INGATLAN.

ELADO TEREK Bul. Carol-on Virág Kálmán építésznél, Bul. Carol 5. 3399

TEJUSON eladó 400.000 leiert műmalom két lakóházzal, nagy udvarral és kerttel. Cim: Boja Mihail, Teius, Piata Granicerilor 10. 3365

Str. Vanatorului 40—42. számú

magasszöldszintes sarok bérház, 6x1 szobás lakással, külön eladható nagy üres telekkel, mélyen áron alul, eiköltözés miatt 180.000 leiert eladó.

Eladással megbízott: Kiss Lajos, „URANUL“ ingatlanforgalmi irodája, városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. szám, I. em. 3338

Magasszöldszintes bérház

a román templom közelében 12 bérbeadott lakással, szép kerttel, átvehető bankteherrel, 620.000 leiert eladó.

Petrán-iroda, Arad, Piata Avram Iancu 18. (Piactér.) 3392

Építkezést Átalakitást Javitást olcsón vállal:

Virág Kálmán építész 3847
Arad, Bul. Carol No. 5.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13.

Impotenciánál azonnali diszkret, garantált segítség „Laboratorium“ B asov, Str. Bratianu 64. Válaszbélyegyet kérek. 3214

Elveszett

brilliansokkal kirakott karkötő a Marosparttól a Cogalniceanu uccáig terjedő utvonalon. Megtaláló 2000 lej jutalomban részesül. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3398

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart, árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért